

Nationaal Mantelzorgonderzoek 2021

De resultaten | 1 maart 2021

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek is een jaarlijks terugkerend onderzoek en een initiatief van Senior Service, de oudste en grootste organisatie op het gebied van professionele mantelzorgondersteuning, en Fello, de familieagenda-app voor mantelzorgers.

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek – 2021

Hoe zorgt Nederland voor zijn naasten?

In Nederland zorgen zo'n 4 miljoen mensen voor zieke familieleden of vrienden. Door middel van 48 vragen over hun identiteit, de zorg die zij geven, de impact dat het heeft op hun leven en hun verwachtingen voor de toekomst worden deze mantelzorgers in kaart gebracht. Het Nationaal Mantelzorgonderzoek is een jaarlijks terugkerend onderzoek en een initiatief van Senior Service, de oudste en grootste organisatie op het gebied van professionele mantelzorgondersteuning, en Fello, de familieagenda-app voor mantelzorgers.

Over de resultaten

De resultaten gepresenteerd in dit document kunt u gebruiken voor uw eigen analyse. De initiatiefnemers presenteren in dit overzicht van resultaten dan ook geen conclusies of aanbevelingen.

Contact

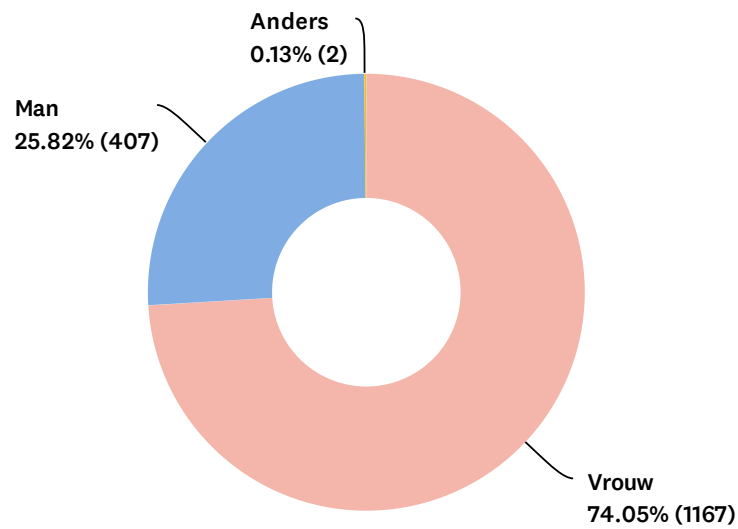
Uw inhoudelijke vragen over het onderzoek kunt u richten aan media@seniorservice.nl, voor PR kunt u contact opnemen met Koolhoven en Partners via 085-4017175 of seniorservice@koolhovenenpartners.nl.

Inhoudsopgave

- Pagina 1: Profielvragen – Wie bent u?
- Pagina 12: Inhoudelijke vragen – U als mantelzorger
- Pagina 38: Inhoudelijke vragen – Zorgvraag
- Pagina 43: Inhoudelijke vragen – Waardering
- Pagina 49: Inhoudelijke vragen – Waar loopt u tegenaan?
- Pagina 58: Inhoudelijke vragen – De toekomst
- Pagina 62: Inhoudelijke vragen – Actualiteit

V1 Wat is uw geslacht?

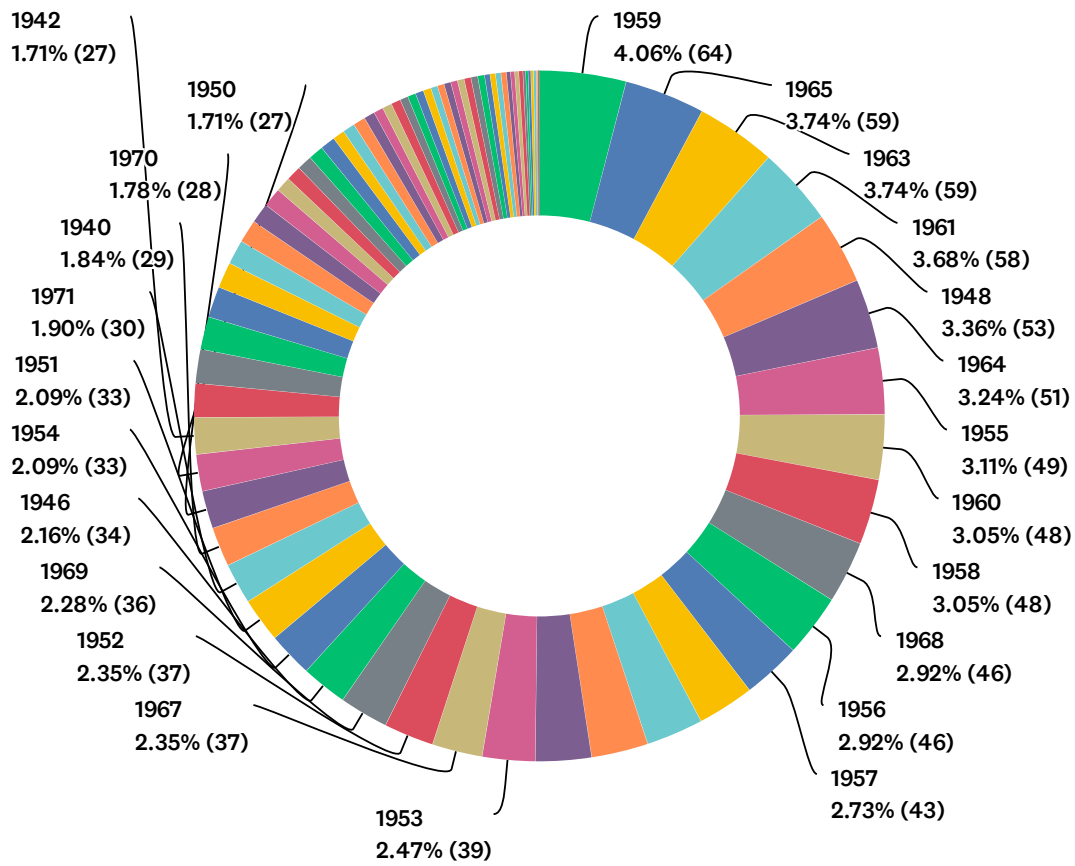
Beantwoord: 1,576 Overgeslagen: 0

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Vrouw	74.05%	1,167
Man	25.82%	407
Anders	0.13%	2
TOTAAL		1,576

V2 Wat is uw geboortejaar?

Beantwoord: 1,576 Overgeslagen: 0

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek – 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
1959	4.06%	64
1965	3.74%	59
1963	3.74%	59
1961	3.68%	58
1948	3.36%	53
1964	3.24%	51
1955	3.11%	49
1960	3.05%	48
1958	3.05%	48
1968	2.92%	46
1956	2.92%	46
1957	2.73%	43
1966	2.66%	42
1962	2.66%	42
1947	2.66%	42
1949	2.60%	41
1953	2.47%	39
1967	2.35%	37
1952	2.35%	37
1969	2.28%	36
1946	2.16%	34
1954	2.09%	33
1951	2.09%	33
1971	1.90%	30
1940	1.84%	29
1970	1.78%	28
1950	1.71%	27
1942	1.71%	27
1943	1.59%	25
1938	1.59%	25
1944	1.52%	24
1945	1.46%	23
1941	1.21%	19
1972	1.14%	18
1937	1.08%	17

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

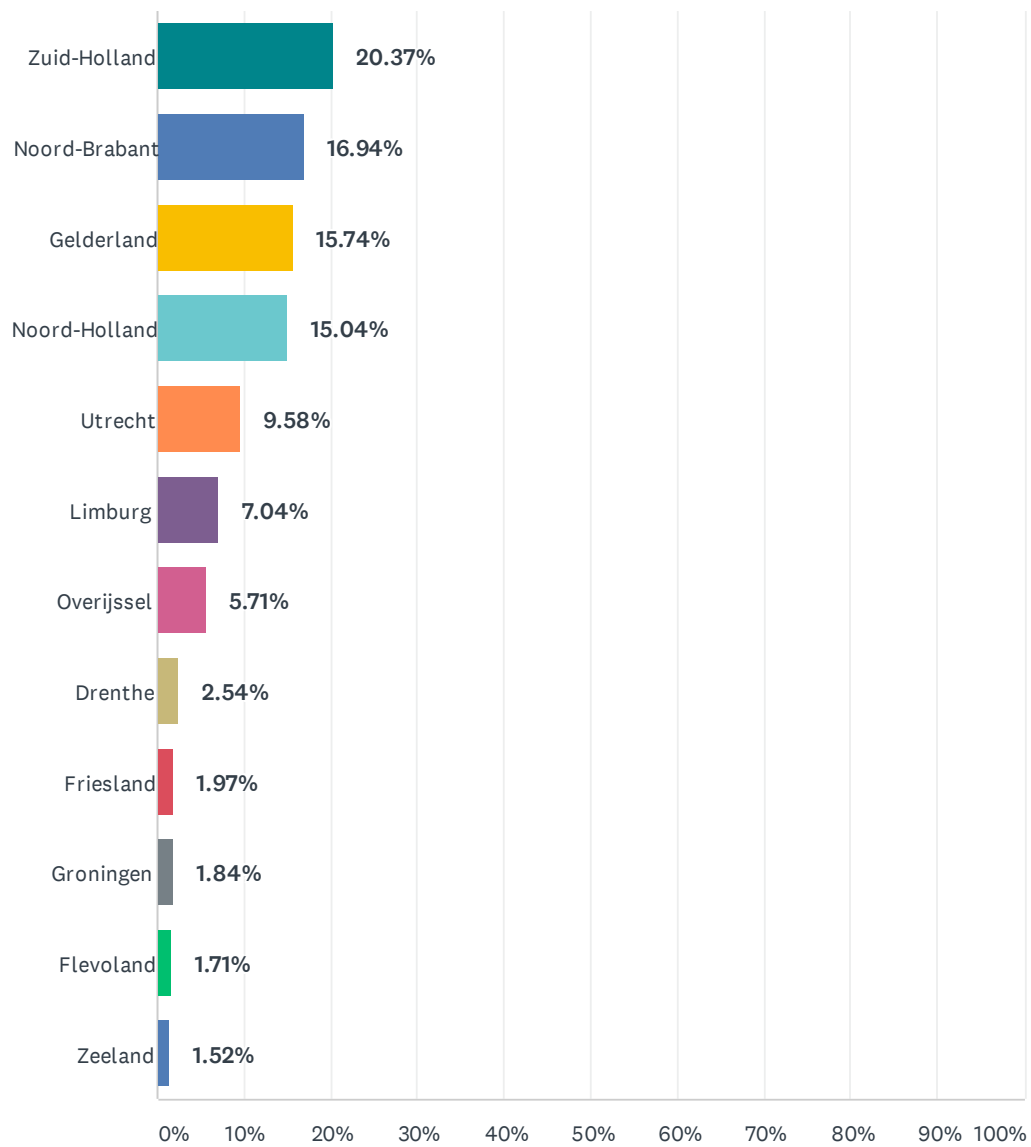
1939	0.95%	15
2002	0.89%	14
1977	0.70%	11
1974	0.70%	11
1936	0.70%	11
1935	0.70%	11
1933	0.70%	11
1976	0.57%	9
1975	0.57%	9
1973	0.57%	9
1982	0.51%	8
2000	0.44%	7
1994	0.44%	7
1986	0.44%	7
2001	0.38%	6
1999	0.38%	6
1979	0.38%	6
1934	0.38%	6
1992	0.32%	5
1989	0.32%	5
1988	0.32%	5
1985	0.32%	5
1981	0.32%	5
1980	0.32%	5
1978	0.32%	5
1932	0.32%	5
1997	0.25%	4
1993	0.25%	4
1987	0.25%	4
1931	0.25%	4
1996	0.19%	3
1991	0.19%	3
1984	0.19%	3
1930	0.19%	3
1995	0.13%	2
1990	0.13%	2

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

1983	0.13%	2
1928	0.13%	2
1926	0.13%	2
1998	0.06%	1
1924	0.06%	1
1929	0.00%	0
1927	0.00%	0
1925	0.00%	0
1923	0.00%	0
1922	0.00%	0
1921	0.00%	0
1920	0.00%	0
TOTAAL		1,576

V3 In welke provincie woont u?

Beantwoord: 1,576 Overgeslagen: 0

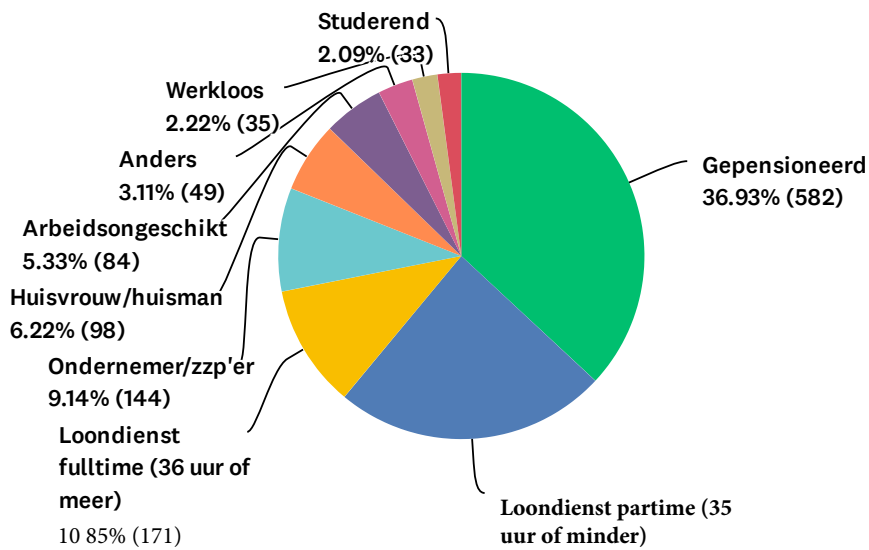

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Zuid-Holland	20.37%	321
Noord-Brabant	16.94%	267
Gelderland	15.74%	248
Noord-Holland	15.04%	237
Utrecht	9.58%	151
Limburg	7.04%	111
Overijssel	5.71%	90
Drenthe	2.54%	40
Friesland	1.97%	31
Groningen	1.84%	29
Flevoland	1.71%	27
Zeeland	1.52%	24
TOTAAL		1,576

V4 Wat is uw arbeidssituatie (naast uw werk als mantelzorger)?

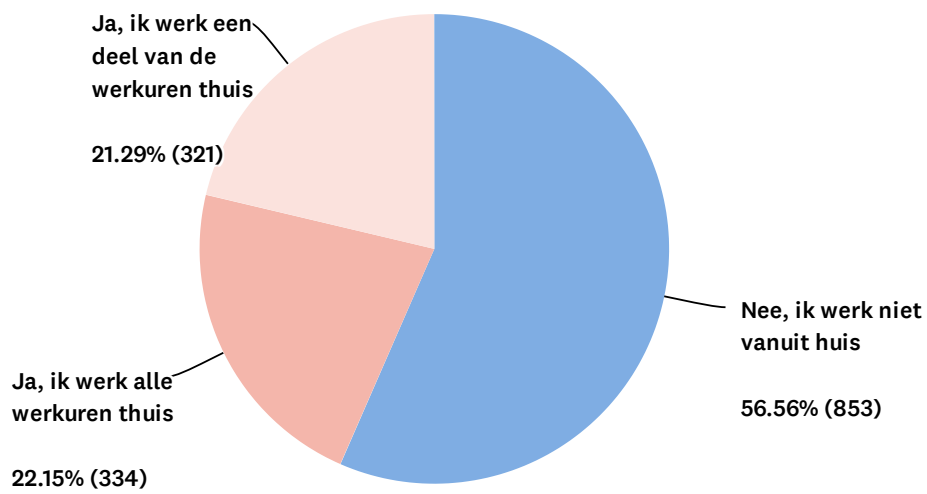
Beantwoord: 1,576 Overgeslagen: 0

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Gepensioneerd	36.93%	582
Loondienst partime (35 uur of minder)	24.11%	380
Loondienst fulltime (36 uur of meer)	10.85%	171
Ondernemer/zzp'er	9.14%	144
Huisvrouw/huisman	6.22%	98
Arbeidsongeschikt	5.33%	84
Anders	3.11%	49
Werkloos	2.22%	35
Studerend	2.09%	33
TOTAAL		1,576

V5 Kunt u (deels) vanuit huis werken?

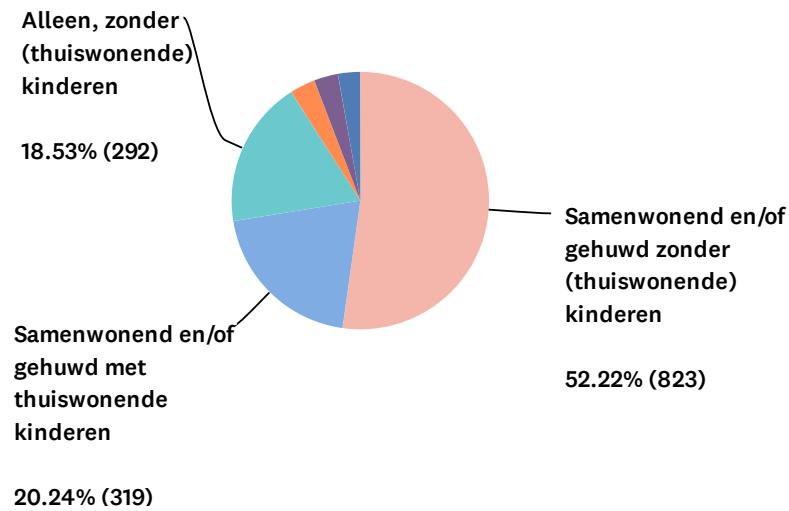
Beantwoord: 1,508 Overgeslagen: 68

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee, ik werk niet vanuit huis	56.56%	853
Ja, ik werk alle werkuren thuis	22.15%	334
Ja, ik werk een deel van de werkuren thuis	21.29%	321
TOTAAL		1,508

V6 Wat is uw huishoudsituatie?

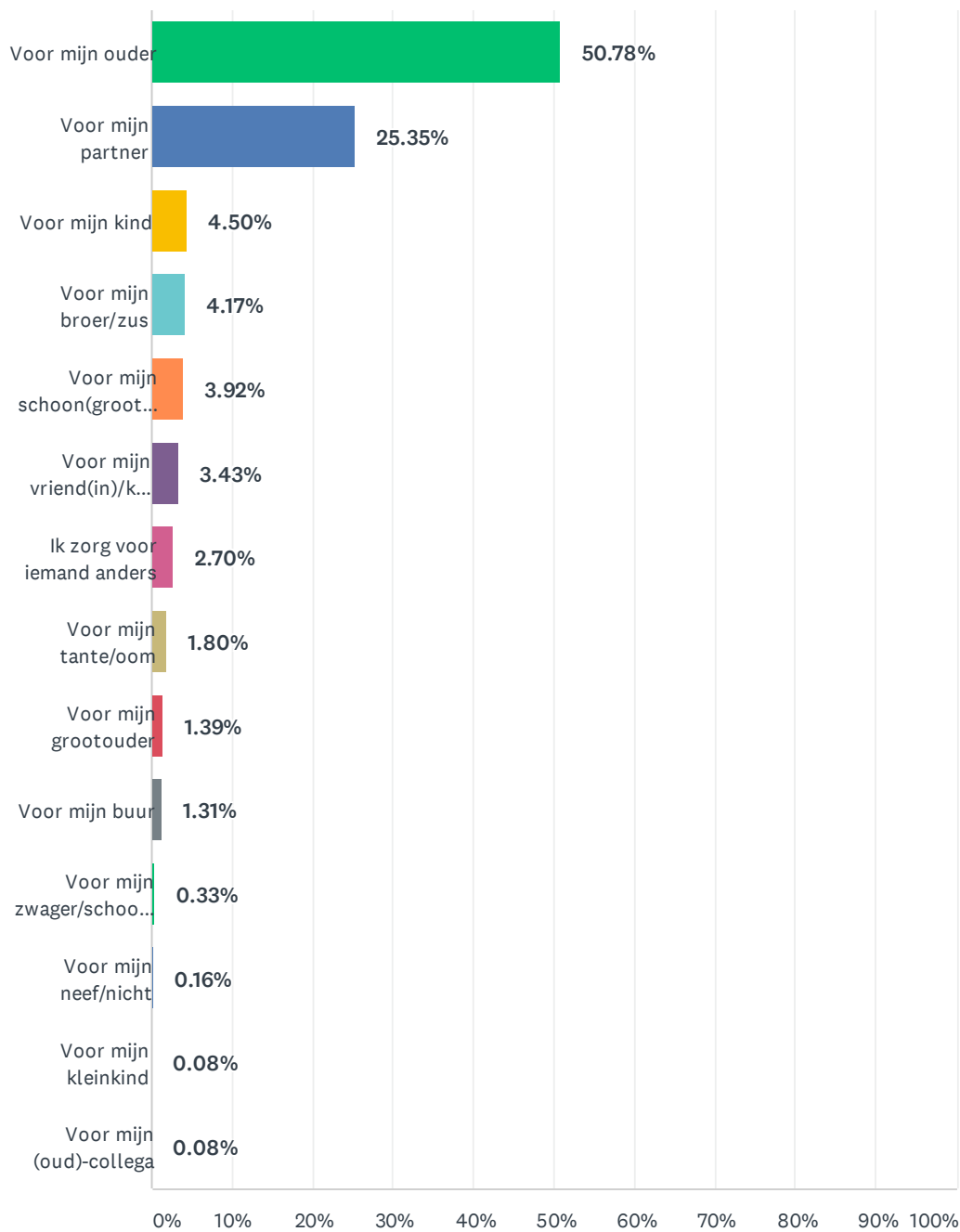
Beantwoord: 1,576 Overgeslagen: 0

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Samenwonend en/of gehuwd zonder (thuiswonende) kinderen	52.22%	823
Samenwonend en/of gehuwd met thuiswonende kinderen	20.24%	319
Alleen, zonder (thuiswonende) kinderen	18.53%	292
Met ouders/familie	3.17%	50
Alleen, met thuiswonende kinderen	3.05%	48
Anders	2.79%	44
TOTAAL		1,576

V7 Voor wie zorgt u?

Beantwoord: 1,223 Overgeslagen: 353

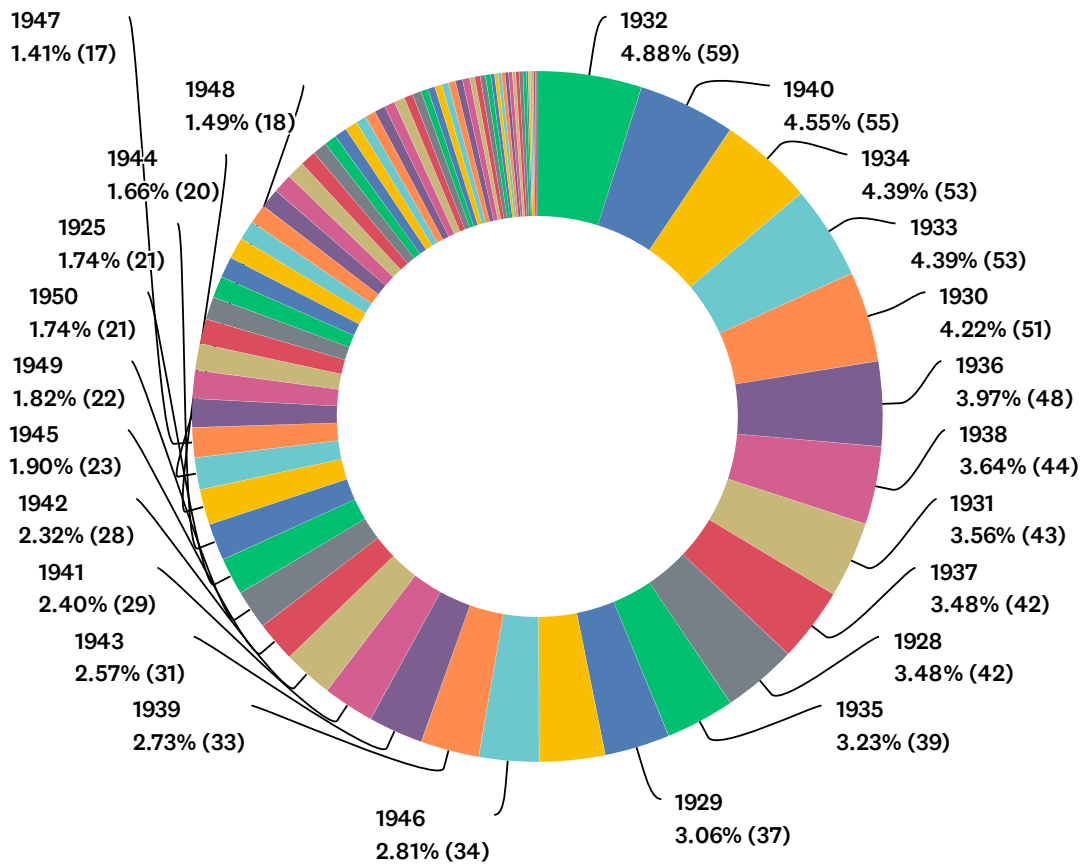

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Voor mijn ouder	50.78%	621
Voor mijn partner	25.35%	310
Voor mijn kind	4.50%	55
Voor mijn broer/zus	4.17%	51
Voor mijn schoon(groot)ouder	3.92%	48
Voor mijn vriend(in)/kennis	3.43%	42
Ik zorg voor iemand anders	2.70%	33
Voor mijn tante/oom	1.80%	22
Voor mijn grootouder	1.39%	17
Voor mijn buur	1.31%	16
Voor mijn zwager/schoonzus	0.33%	4
Voor mijn neef/nicht	0.16%	2
Voor mijn kleinkind	0.08%	1
Voor mijn (oud)-collega	0.08%	1
TOTAAL		1,223

V8 In welk jaar is de persoon voor wie u zorgt geboren?

Beantwoord: 1,208 Overgeslagen: 368

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
1932	4.88%	59
1940	4.55%	55
1934	4.39%	53
1933	4.39%	53
1930	4.22%	51
1936	3.97%	48
1938	3.64%	44
1931	3.56%	43
1937	3.48%	42
1928	3.48%	42
1935	3.23%	39
1929	3.06%	37
1927	3.06%	37
1946	2.81%	34
1939	2.73%	33
1943	2.57%	31
1941	2.40%	29
1942	2.32%	28
1945	1.90%	23
1949	1.82%	22
1950	1.74%	21
1925	1.74%	21
1944	1.66%	20
1948	1.49%	18
1947	1.41%	17
1926	1.32%	16
1924	1.32%	16
1921	1.24%	15
1953	1.16%	14
1961	1.08%	13
1955	0.99%	12
1954	0.99%	12
1951	0.99%	12
2002	0.91%	11
1960	0.91%	11

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

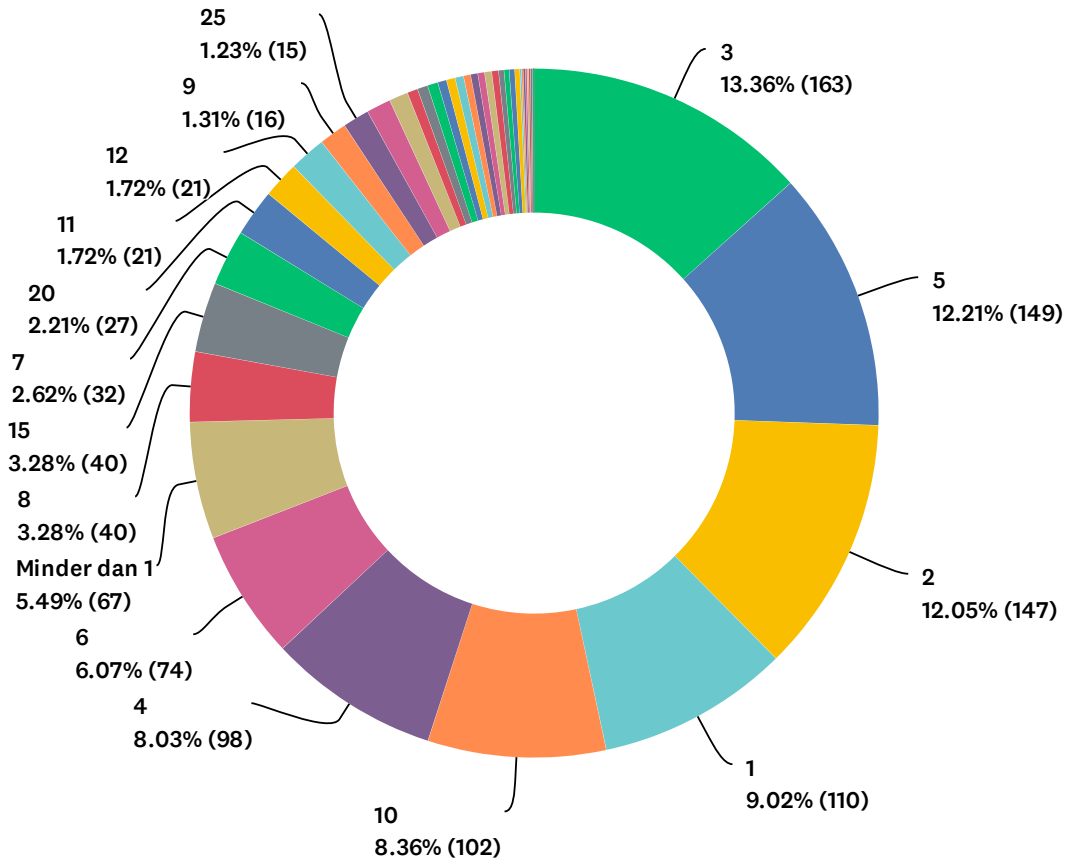
1952	0.91%	11
1923	0.91%	11
1967	0.83%	10
1956	0.75%	9
1920	0.66%	8
2000	0.58%	7
1962	0.58%	7
1958	0.58%	7
1969	0.50%	6
1968	0.50%	6
1965	0.50%	6
1963	0.50%	6
1957	0.50%	6
1997	0.41%	5
1922	0.41%	5
1998	0.33%	4
1993	0.33%	4
1988	0.33%	4
1971	0.33%	4
1966	0.33%	4
1964	0.33%	4
1959	0.33%	4
2001	0.25%	3
1994	0.25%	3
1977	0.25%	3
1973	0.25%	3
1999	0.17%	2
1996	0.17%	2
1992	0.17%	2
1991	0.17%	2
1990	0.17%	2
1987	0.17%	2
1984	0.17%	2
1983	0.17%	2
1982	0.17%	2
1974	0.17%	2

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

1995	0.08%	1
1989	0.08%	1
1980	0.08%	1
1979	0.08%	1
1976	0.08%	1
1975	0.08%	1
1986	0.00%	0
1985	0.00%	0
1981	0.00%	0
1978	0.00%	0
1972	0.00%	0
1970	0.00%	0
TOTAAL		1,208

V9 Hoe veel jaar zorgt u al voor hem of haar?

Beantwoord: 1,220 Overgeslagen: 356

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
3	13.36%	163
5	12.21%	149
2	12.05%	147
1	9.02%	110
10	8.36%	102
4	8.03%	98
6	6.07%	74
Minder dan 1	5.49%	67
8	3.28%	40
15	3.28%	40
7	2.62%	32
20	2.21%	27
11	1.72%	21
12	1.72%	21
9	1.31%	16
25	1.23%	15
18	1.15%	14
14	0.90%	11
13	0.49%	6
17	0.49%	6
Meer dan 50	0.49%	6
23	0.41%	5
27	0.41%	5
30	0.41%	5
16	0.33%	4
19	0.33%	4
24	0.33%	4
40	0.33%	4
45	0.33%	4
21	0.25%	3
22	0.25%	3
28	0.25%	3
50	0.25%	3
26	0.08%	1
31	0.08%	1

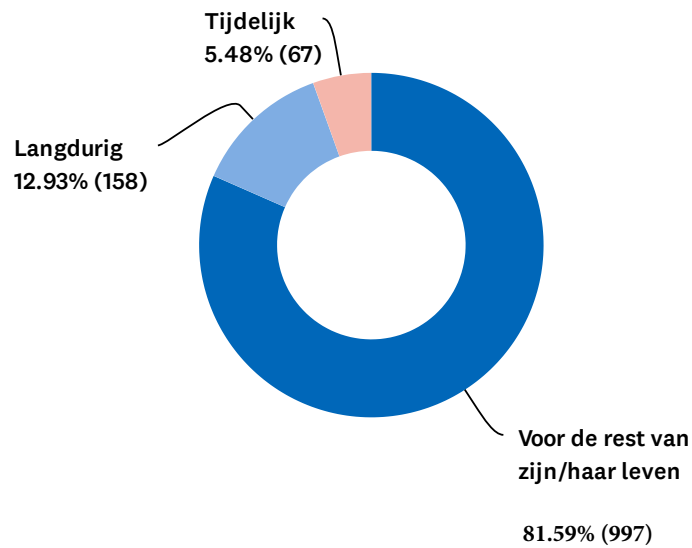

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

35	0.08%	1
37	0.08%	1
41	0.08%	1
43	0.08%	1
47	0.08%	1
48	0.08%	1
29	0.00%	0
32	0.00%	0
33	0.00%	0
34	0.00%	0
36	0.00%	0
38	0.00%	0
39	0.00%	0
42	0.00%	0
44	0.00%	0
46	0.00%	0
49	0.00%	0
TOTAAL		1,220

V10 Hoe lang verwacht u als mantelzorger te moeten blijven zorgen?

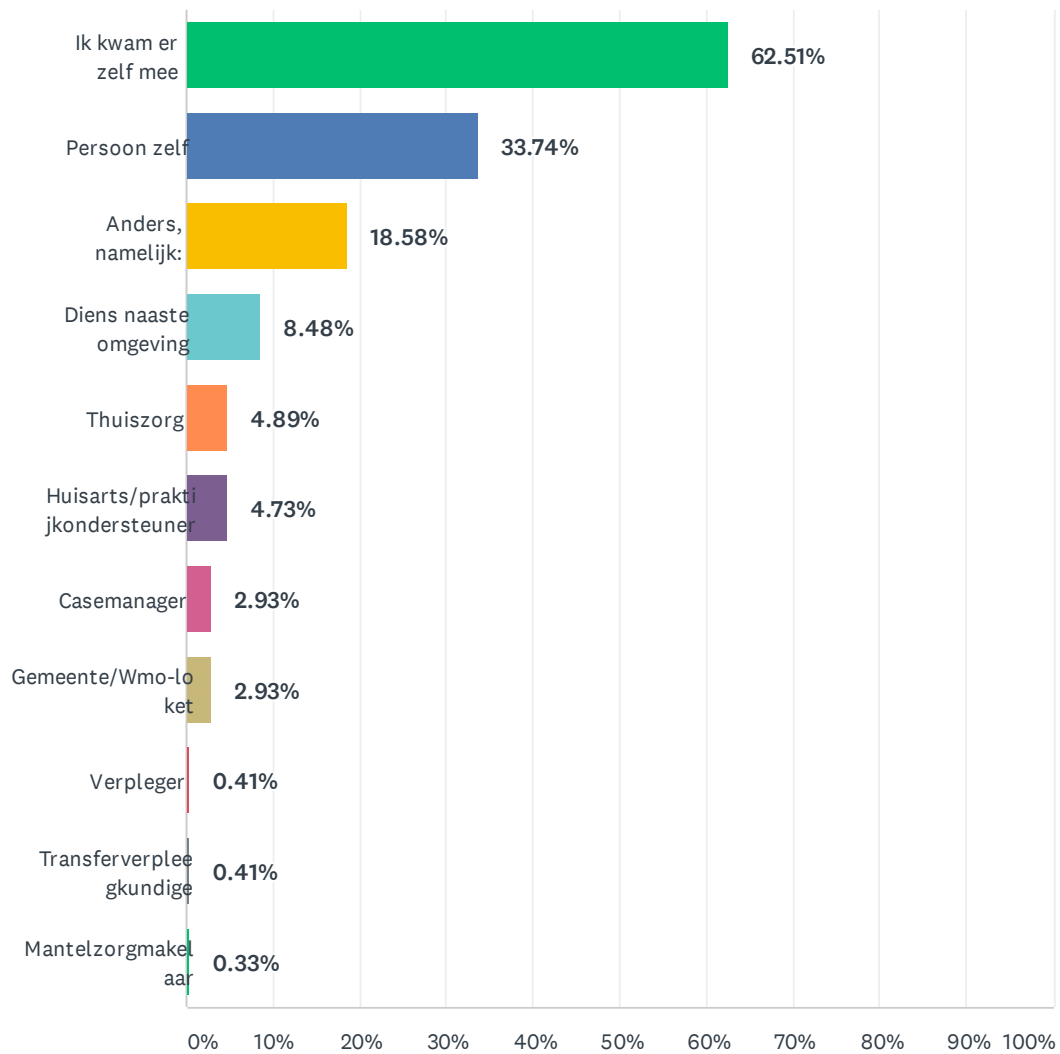
Beantwoord: 1,222 Overgeslagen: 354

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Voor de rest van zijn/haar leven	81.59%	997
Langdurig	12.93%	158
Tijdelijk	5.48%	67
TOTAAL		1,222

V11 Wie heeft u gevraagd de zorg voor hem of haar (deels) op u te nemen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 1,227 Overgeslagen: 349

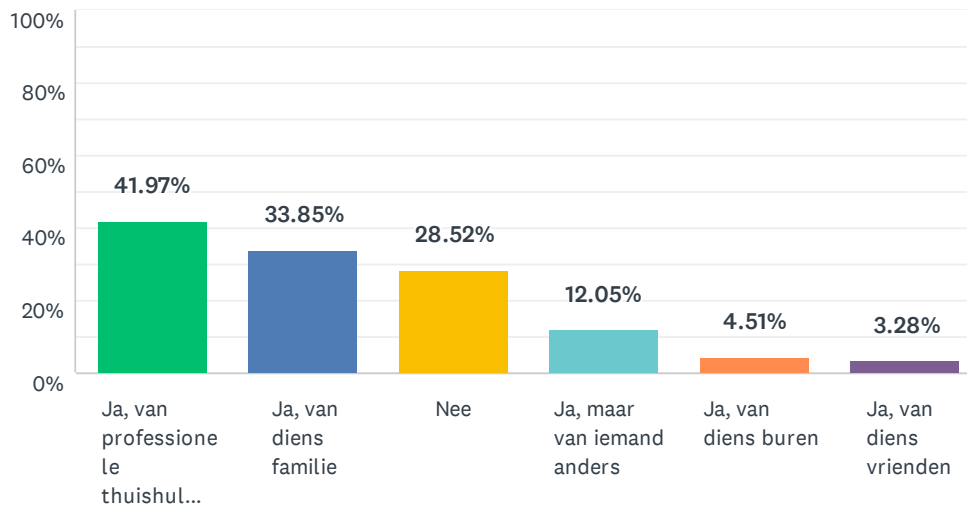

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ik kwam er zelf mee	62.51%	767
Persoon zelf	33.74%	414
Anders, namelijk:	18.58%	228
Diens naaste omgeving	8.48%	104
Thuiszorg	4.89%	60
Huisarts/praktijkondersteuner	4.73%	58
Casemanager	2.93%	36
Gemeente/Wmo-loket	2.93%	36
Verpleger	0.41%	5
Transferverpleegkundige	0.41%	5
Mantelzorgmakelaar	0.33%	4
Totaal aantal respondenten: 1,227		

V12 Ontvangt u ondersteuning bij de verzorging? (Meerdere antwoorden mogelijk)

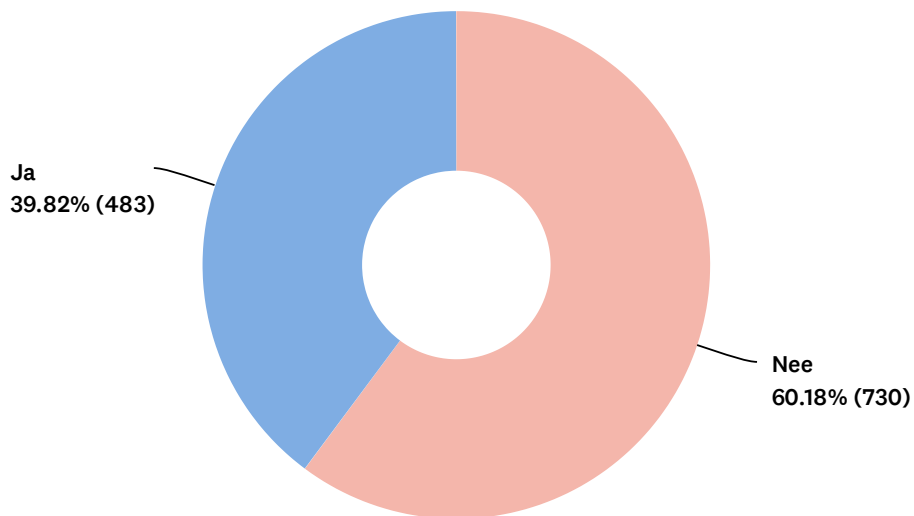
Beantwoord: 1,220 Overgeslagen: 356

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja, van professionele thuishulp of mantelzorgondersteuner	41.97%	512
Ja, van diens familie	33.85%	413
Nee	28.52%	348
Ja, maar van iemand anders	12.05%	147
Ja, van diens burens	4.51%	55
Ja, van diens vrienden	3.28%	40
Totaal aantal respondenten: 1,220		

V13 Zou u meer ondersteuning willen in deze taken?

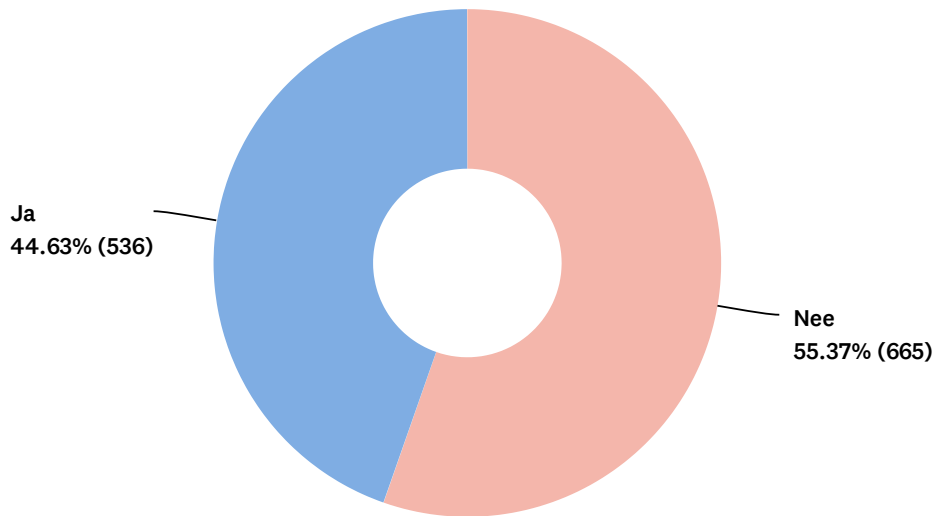
Beantwoord: 1,213 Overgeslagen: 363

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee	60.18%	730
Ja	39.82%	483
TOTAAL		1,213

V14 Bent u bereid om voor deze extra ondersteuning te betalen?

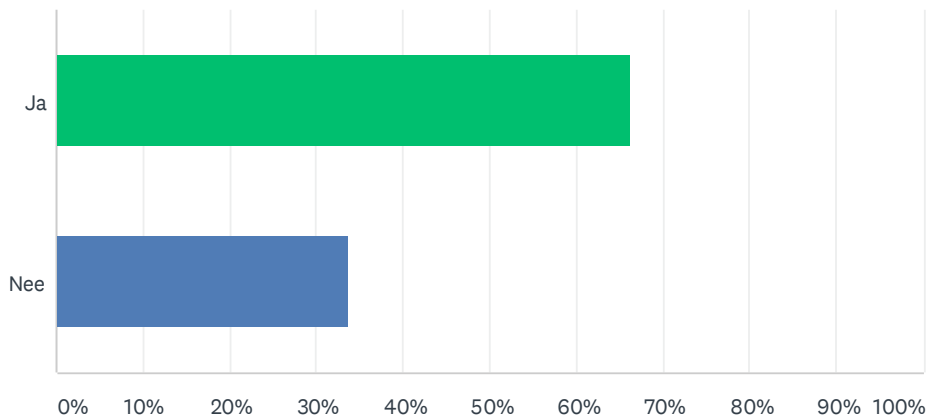
Beantwoord: 1,201 Overgeslagen: 375

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee	55.37%	665
Ja	44.63%	536
TOTAAL		1,201

V15 Was u voor dit onderzoek al op de hoogte van het bestaan van professionele mantelzorgondersteuning?

Beantwoord: 1,227 Overgeslagen: 349

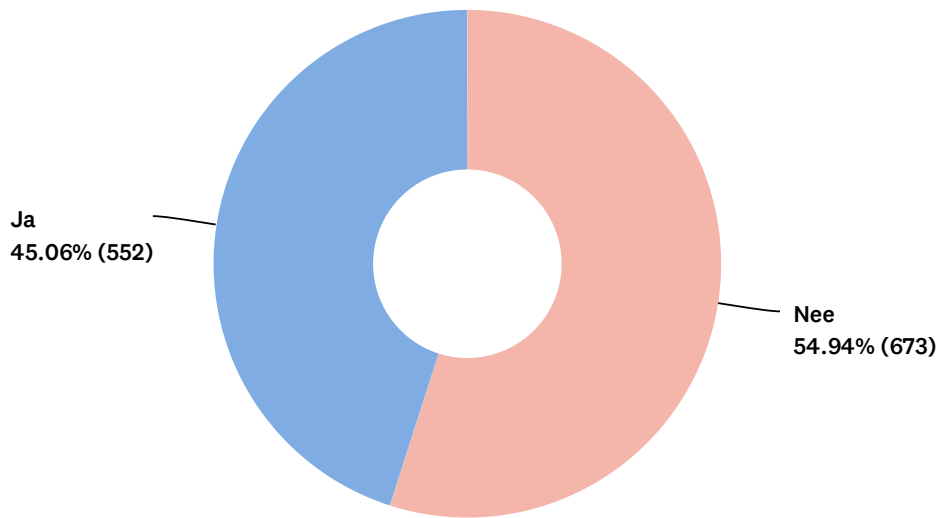

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES
Ja	66.34% 814
Nee	33.66% 413
TOTAAL	1,227

V16 Bent u goed op de hoogte van de hoogte van de verschillende ondersteuningsmogelijkheden vanuit de overheid en verzekeraars?

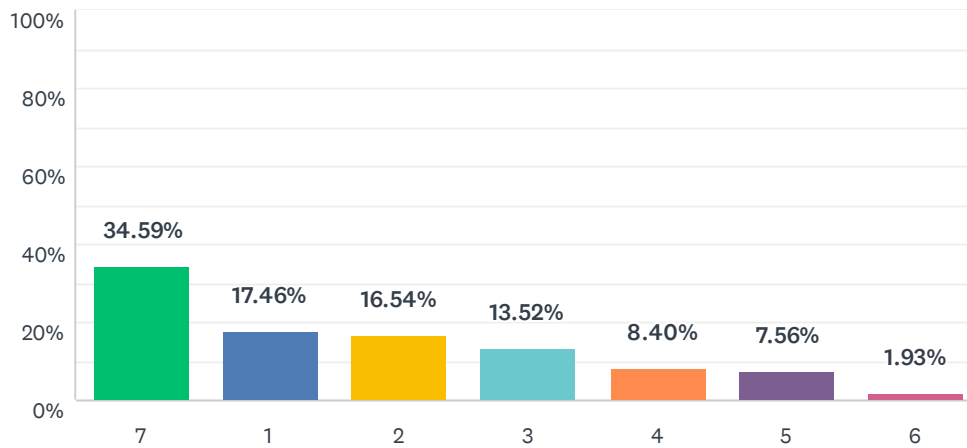
Beantwoord: 1,225 Overgeslagen: 351

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee	54.94%	673
Ja	45.06%	552
TOTAAL		1,225

V17 Hoeveel dagen in de week gaat u (gemiddeld) langs bij degene voor wie u zorgt om mantelzorg te verlenen?

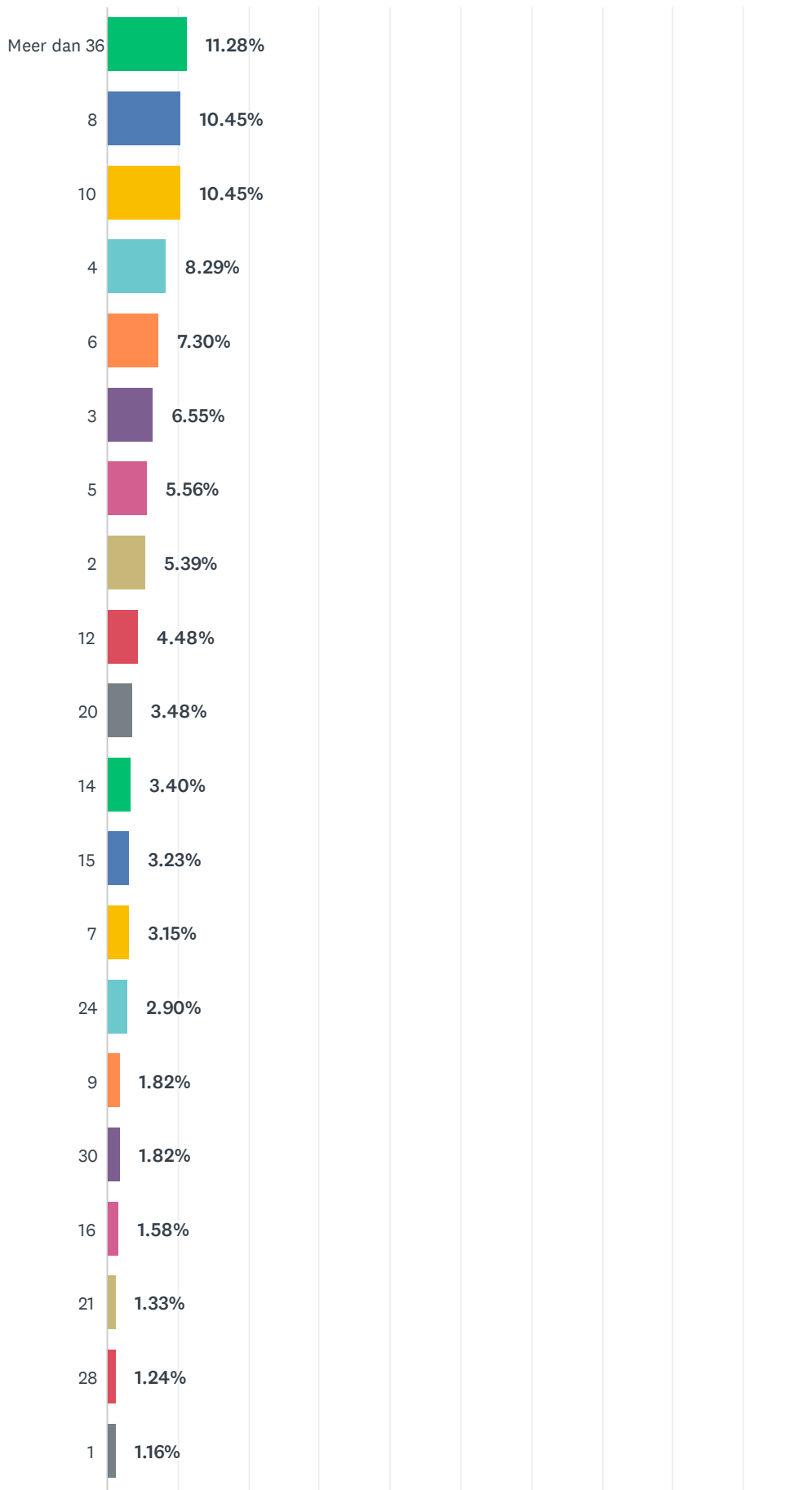
Beantwoord: 1,191 Overgeslagen: 385

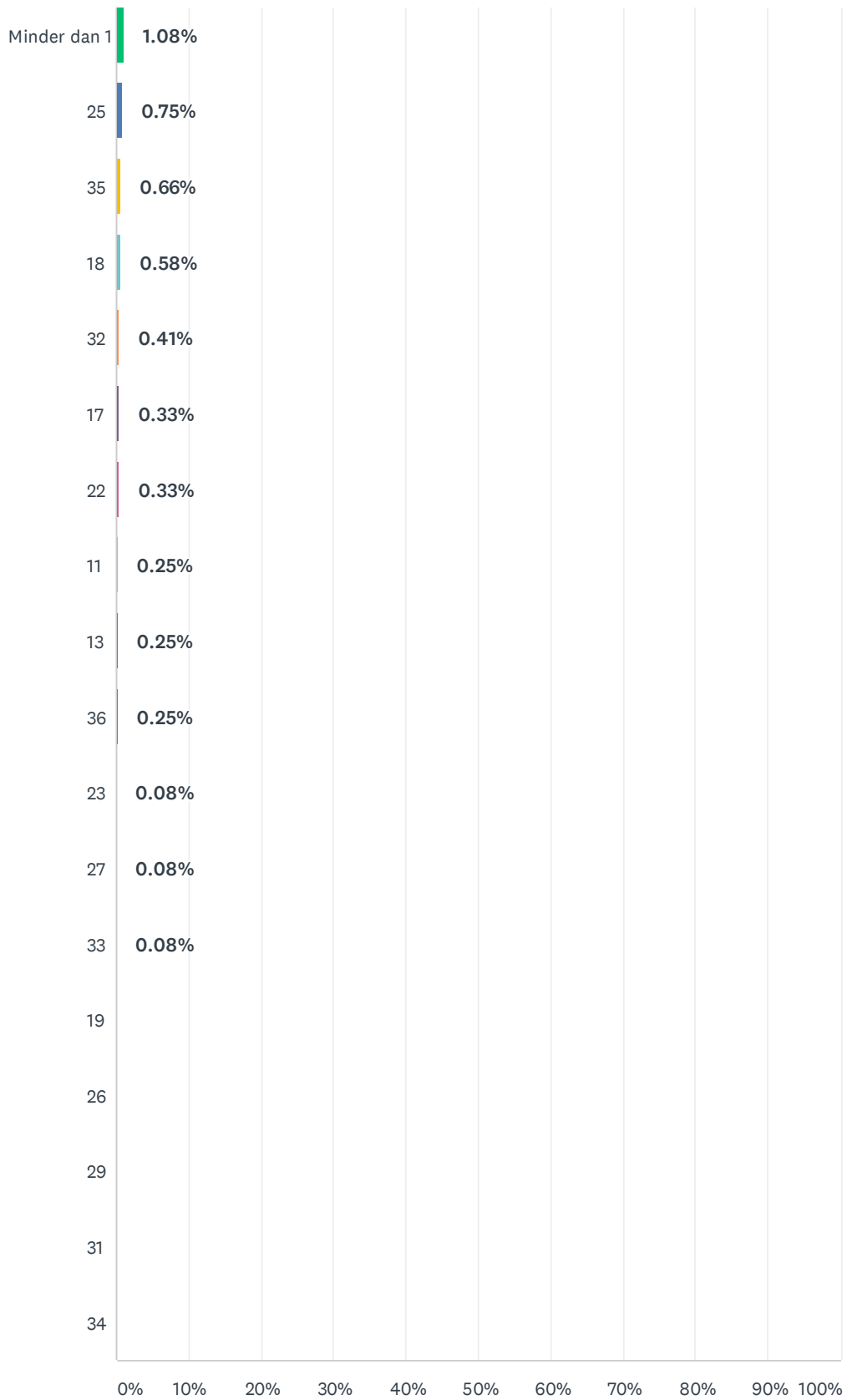
ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
7	34.59%	412
1	17.46%	208
2	16.54%	197
3	13.52%	161
4	8.40%	100
5	7.56%	90
6	1.93%	23
TOTAAL		1,191

V18 Hoeveel uren in de week bent u (gemiddeld) kwijt aan de zorg?

Beantwoord: 1,206 Overgeslagen: 370

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

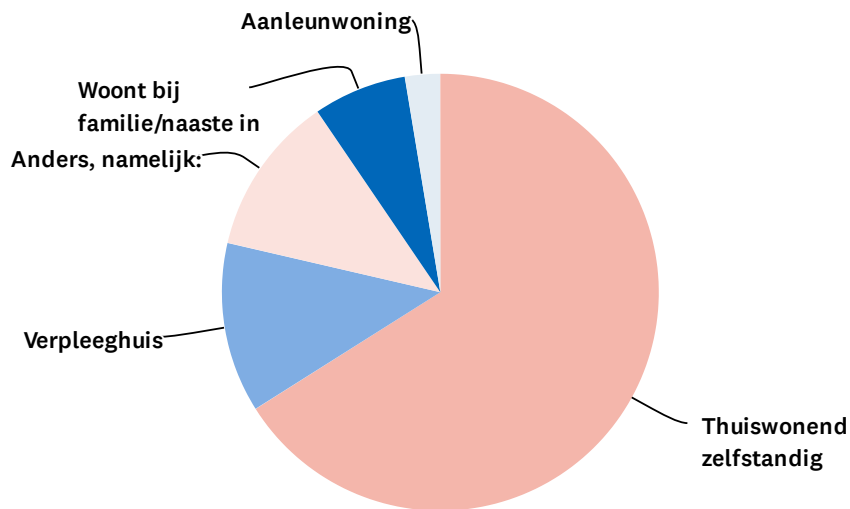
ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Meer dan 36	11.28%	136
8	10.45%	126
10	10.45%	126
4	8.29%	100
6	7.30%	88
3	6.55%	79
5	5.56%	67
2	5.39%	65
12	4.48%	54
20	3.48%	42
14	3.40%	41
15	3.23%	39
7	3.15%	38
24	2.90%	35
9	1.82%	22
30	1.82%	22
16	1.58%	19
21	1.33%	16
28	1.24%	15
1	1.16%	14
Minder dan 1	1.08%	13
25	0.75%	9
35	0.66%	8
18	0.58%	7
32	0.41%	5
17	0.33%	4
22	0.33%	4
11	0.25%	3
13	0.25%	3
36	0.25%	3
23	0.08%	1
27	0.08%	1
33	0.08%	1
19	0.00%	0
26	0.00%	0

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

29	0.00%	0
31	0.00%	0
34	0.00%	0
TOTAAL		1,206

V19 Wat is de woonsituatie van degene voor wie u zorgt?

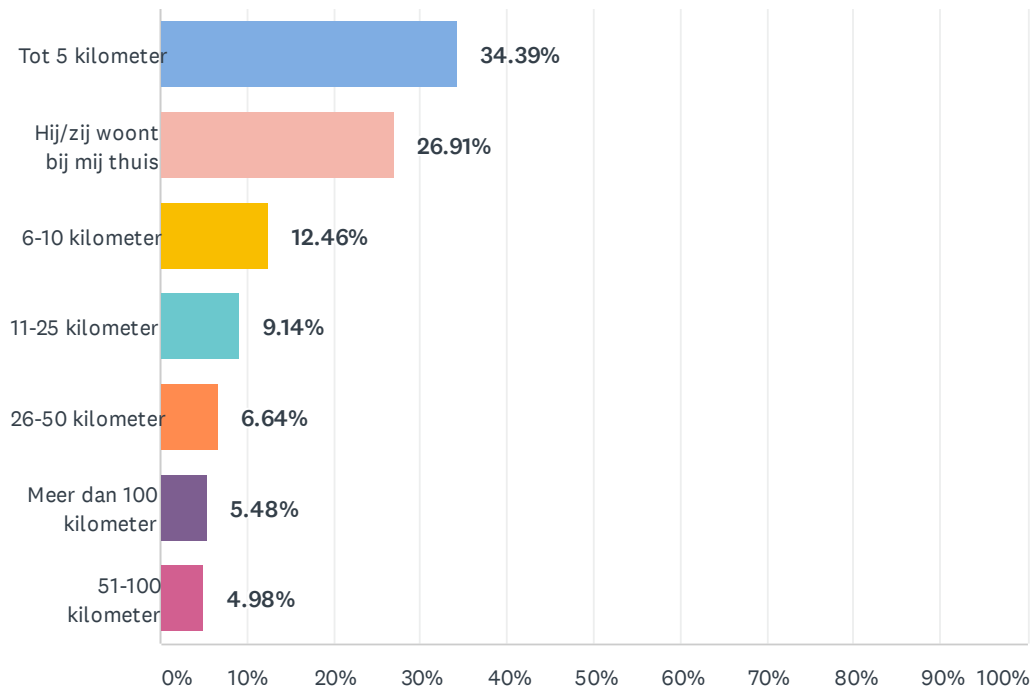
Beantwoord: 1,231 Overgeslagen: 345

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Thuiswonend zelfstandig	66.04%	813
Verpleeghuis	12.59%	155
Anders, namelijk:	11.86%	146
Woont bij familie/naaste in	6.90%	85
Aanleunwoning	2.60%	32
TOTAAL		1,231

V20 Hoe ver woont degene voor wie u zorgt van u vandaan?

Beantwoord: 1,204 Overgeslagen: 372

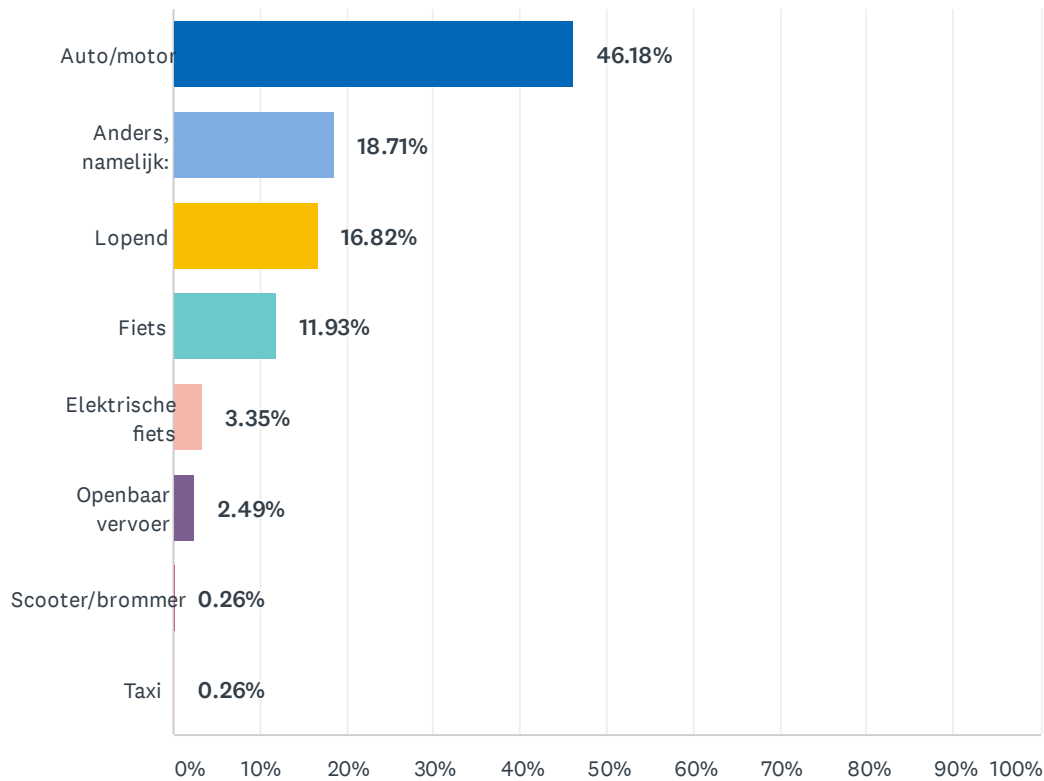

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES
Tot 5 kilometer	34.39% 414
Hij/zij woont bij mij thuis	26.91% 324
6-10 kilometer	12.46% 150
11-25 kilometer	9.14% 110
26-50 kilometer	6.64% 80
Meer dan 100 kilometer	5.48% 66
51-100 kilometer	4.98% 60
TOTAAL	1,204

V21 Hoe legt u deze afstand af?

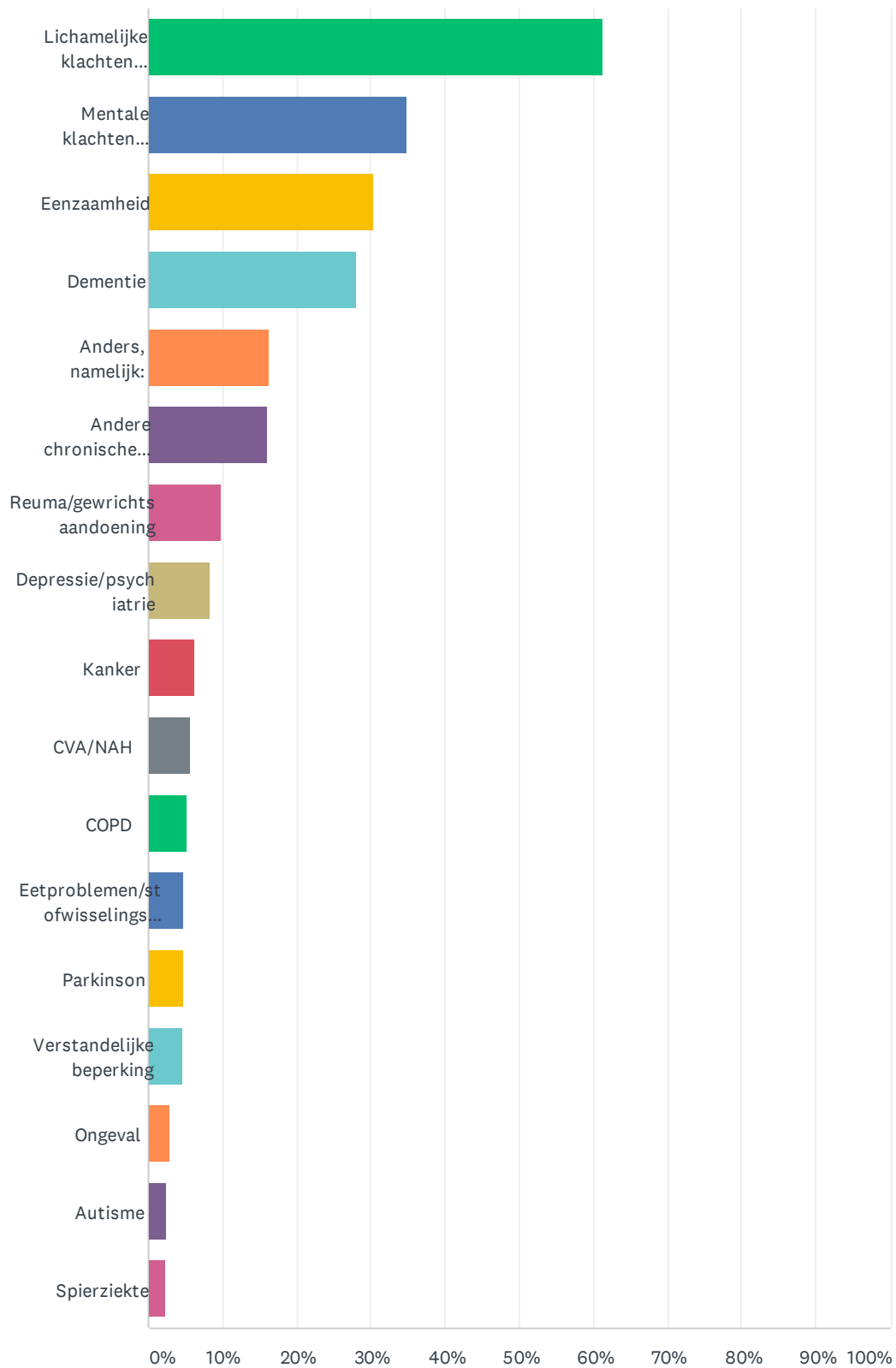
Beantwoord: 1,165 Overgeslagen: 411

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES
Auto/motor	46.18% 538
Anders, namelijk:	18.71% 218
Lopend	16.82% 196
Fiets	11.93% 139
Elektrische fiets	3.35% 39
Openbaar vervoer	2.49% 29
Scooter/brommer	0.26% 3
Taxi	0.26% 3
TOTAAL	1,165

V22 Waarom bent u nodig als mantelzorger voor degene voor wie u zorgt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 1,201 Overgeslagen: 375

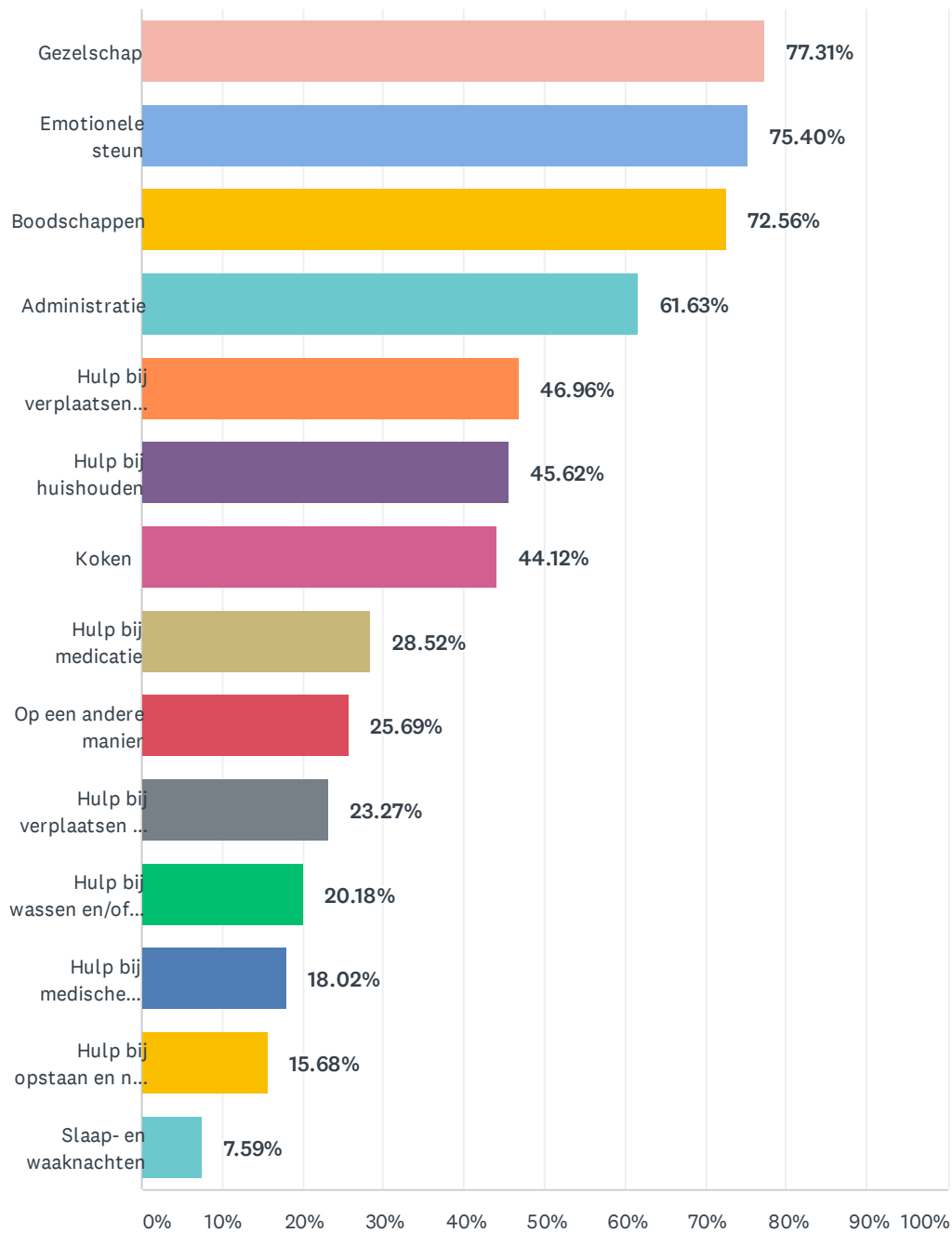

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Lichamelijke klachten (bijvoorbeeld slecht ter been, verslechterd zicht/gehoor)	61.37%	737
Mentale klachten (bijvoorbeeld angst, vergeetachtigheid)	34.97%	420
Eenzaamheid	30.31%	364
Dementie	28.06%	337
Anders, namelijk:	16.40%	197
Andere chronische aandoening	16.15%	194
Reuma/gewrichtsaandoening	9.74%	117
Depressie/psychiatrie	8.41%	101
Kanker	6.33%	76
CVA/NAH	5.75%	69
COPD	5.25%	63
Eetproblemen/stofwisselingsziekte	4.83%	58
Parkinson	4.83%	58
Verstandelijke beperking	4.66%	56
Ongeval	2.91%	35
Autisme	2.58%	31
Spierziekte	2.25%	27
Totaal aantal respondenten: 1,201		

V23 Op welke manieren helpt u degene voor wie u zorgt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 1,199 Overgeslagen: 377

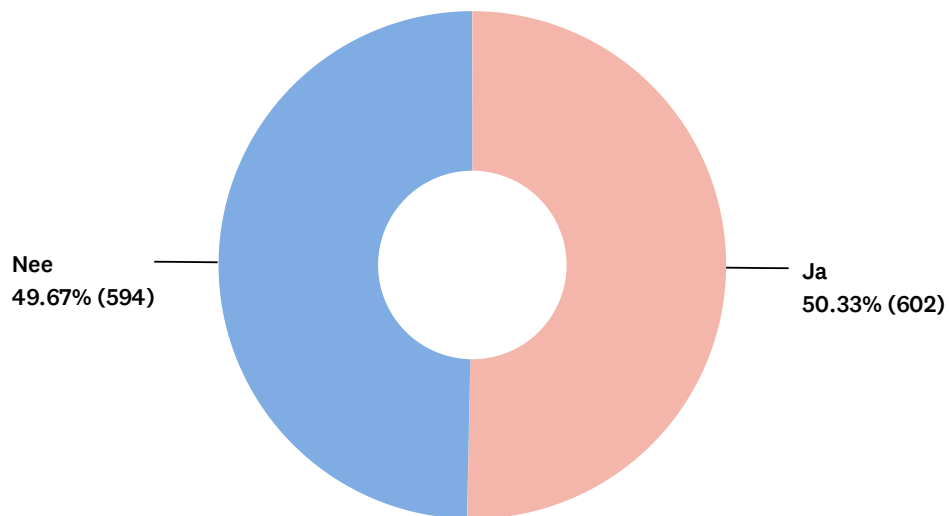

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Gezelschap	77.31%	927
Emotionele steun	75.40%	904
Boodschappen	72.56%	870
Administratie	61.63%	739
Hulp bij verplaatsen buitens huis	46.96%	563
Hulp bij huishouden	45.62%	547
Koken	44.12%	529
Hulp bij medicatie	28.52%	342
Op een andere manier	25.69%	308
Hulp bij verplaatsen in en om huis	23.27%	279
Hulp bij wassen en/of aankleden	20.18%	242
Hulp bij medische verzorging	18.02%	216
Hulp bij opstaan en naar bed gaan	15.68%	188
Slaap- en waaknachten	7.59%	91
Totaal aantal respondenten: 1,199		

V24 Ontvangt degene voor wie u zorgt ook thuiszorg?

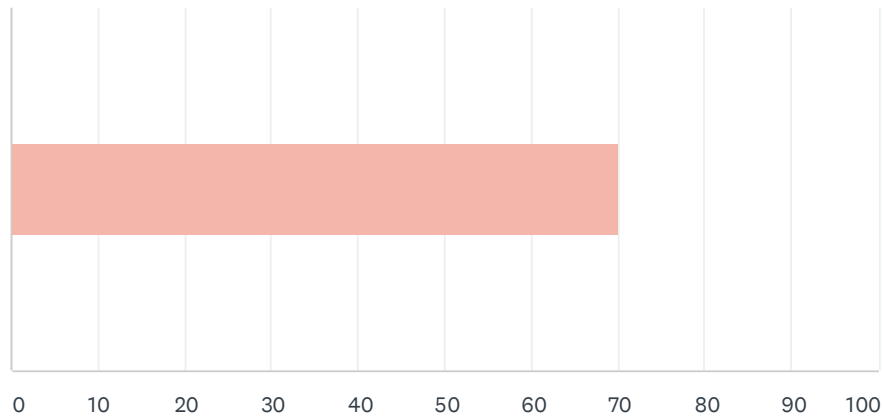
Beantwoord: 1,196 Overgeslagen: 380

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	50.33%	602
Nee	49.67%	594
TOTAAL		1,196

V25 Hoe voelt u zich over het algemeen gewaardeerd voor de zorg die u geeft? (0 = helemaal niet gewaardeerd, 10 = enorm gewaardeerd)

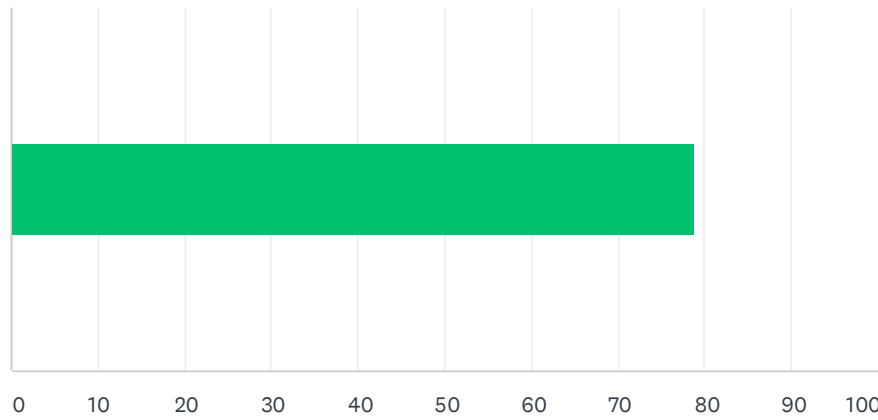
Beantwoord: 1,162 Overgeslagen: 414

ANTWOORDKEUZEN	GEMIDDELD AANTAL	TOTAALAANTAL	REACTIES
	70	81,512	1,162
Totaal aantal respondenten: 1,162			

V26 Hoe voelt u zich gewaardeerd door degene voor wie u zorgt? (0 = helemaal niet gewaardeerd, 10 = enorm gewaardeerd)

Beantwoord: 1,153 Overgeslagen: 423

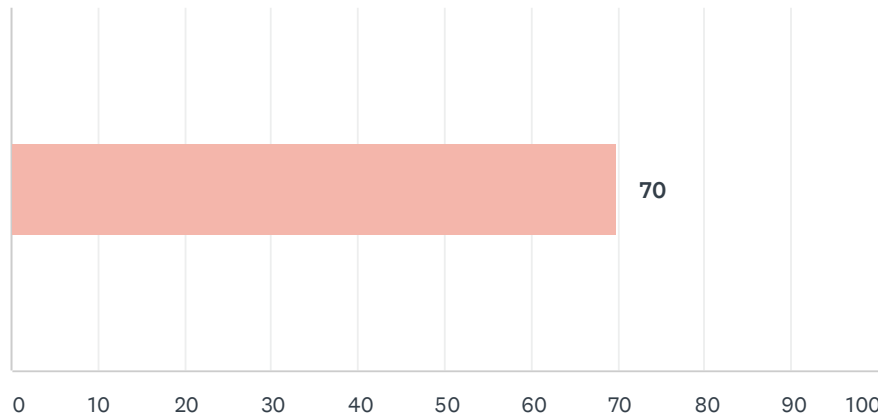

ANTWOORDKEUZEN	GEMIDDELD AANTAL	TOTAALAANTAL	REACTIES
	79	90,843	1,153
Totaal aantal respondenten: 1,153			

V27 Hoe voelt u zich gewaardeerd door de omgeving van degene voor wie u zorgt? (0 = helemaal niet gewaardeerd, 10 = enorm gewaardeerd)

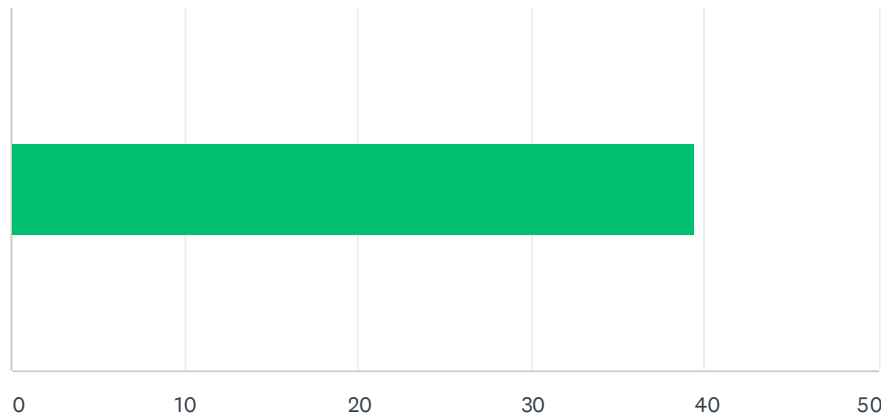
Beantwoord: 1,133 Overgeslagen: 443

ANTWOORDKEUZEN	GEMIDDELD AANTAL	TOTAALAANTAL	REACTIES
	70	79,210	1,133
Totaal aantal respondenten: 1,133			

V28 Hoe voelt u zich gesteund door de overheid? (0 = helemaal niet gewaardeerd, 10 = enorm gewaardeerd)

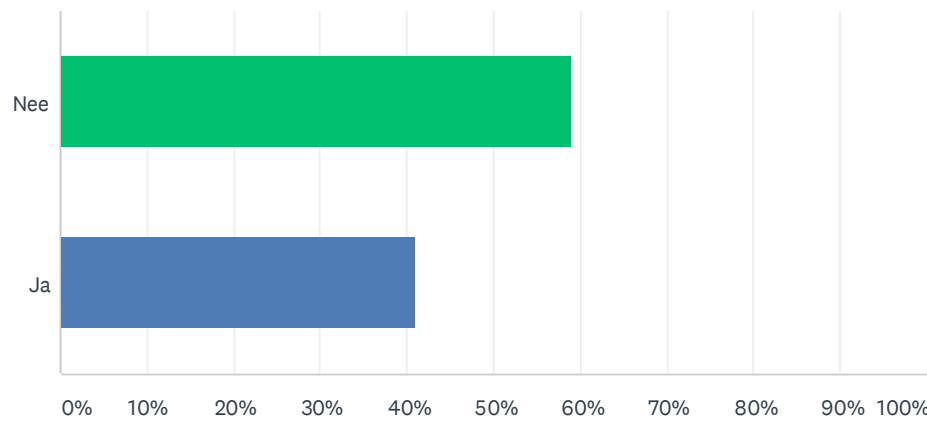
Beantwoord: 1,097 Overgeslagen: 479

ANTWOORDKEUZEN	GEMIDDELD AANTAL	TOTAALAANTAL	REACTIES
	39	43,219	1,097
Totaal aantal respondenten: 1,097			

V29 Zou u een vergoeding willen ontvangen voor de zorg die u geeft?

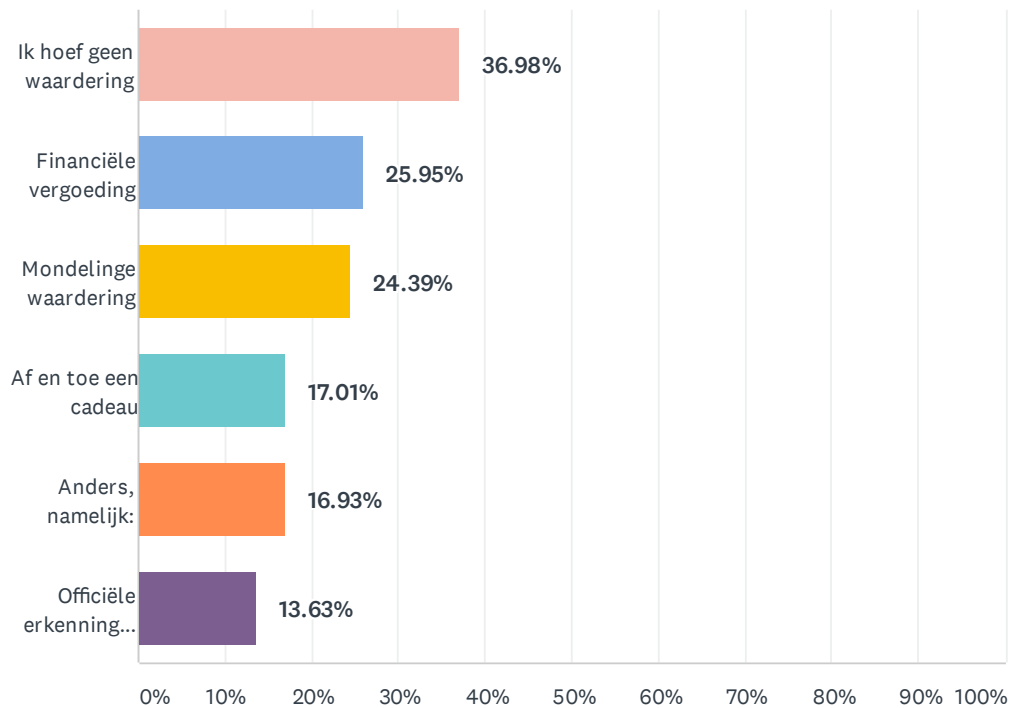
Beantwoord: 1,152 Overgeslagen: 424

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee	58.94%	679
Ja	41.06%	473
TOTAAL		1,152

V30 In welke vorm zou u graag een vergoeding willen krijgen voor de zorg die u geeft? (Meerdere antwoorden mogelijk)

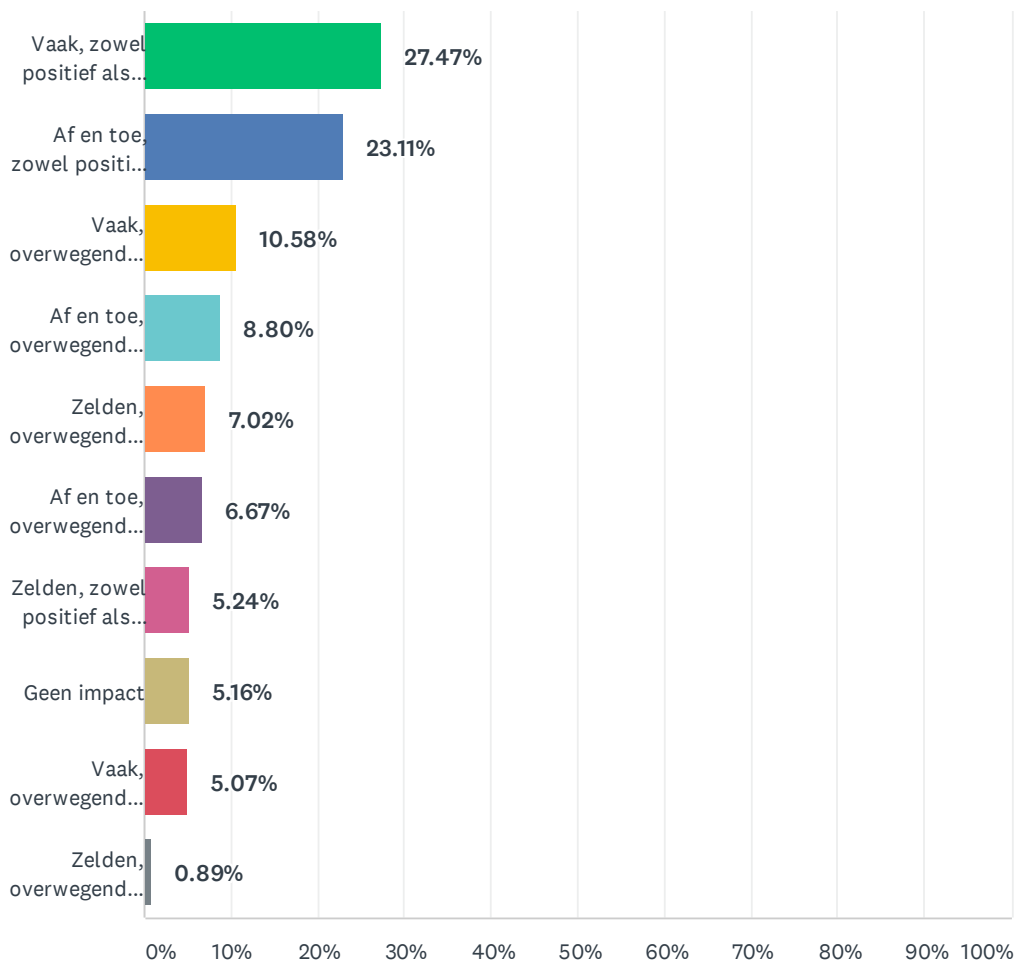
Beantwoord: 1,152 Overgeslagen: 424

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ik hoof geen waardering	36.98%	426
Financiële vergoeding	25.95%	299
Mondelinge waardering	24.39%	281
Af en toe een cadeau	17.01%	196
Anders, namelijk:	16.93%	195
Officiële erkenning (bijvoorbeeld in de vorm van een Nationale Mantelzorgdag)	13.63%	157
Totaal aantal respondenten: 1,152		

V31 Heeft de zorg die u geeft een impact op uw leven in het algemeen?

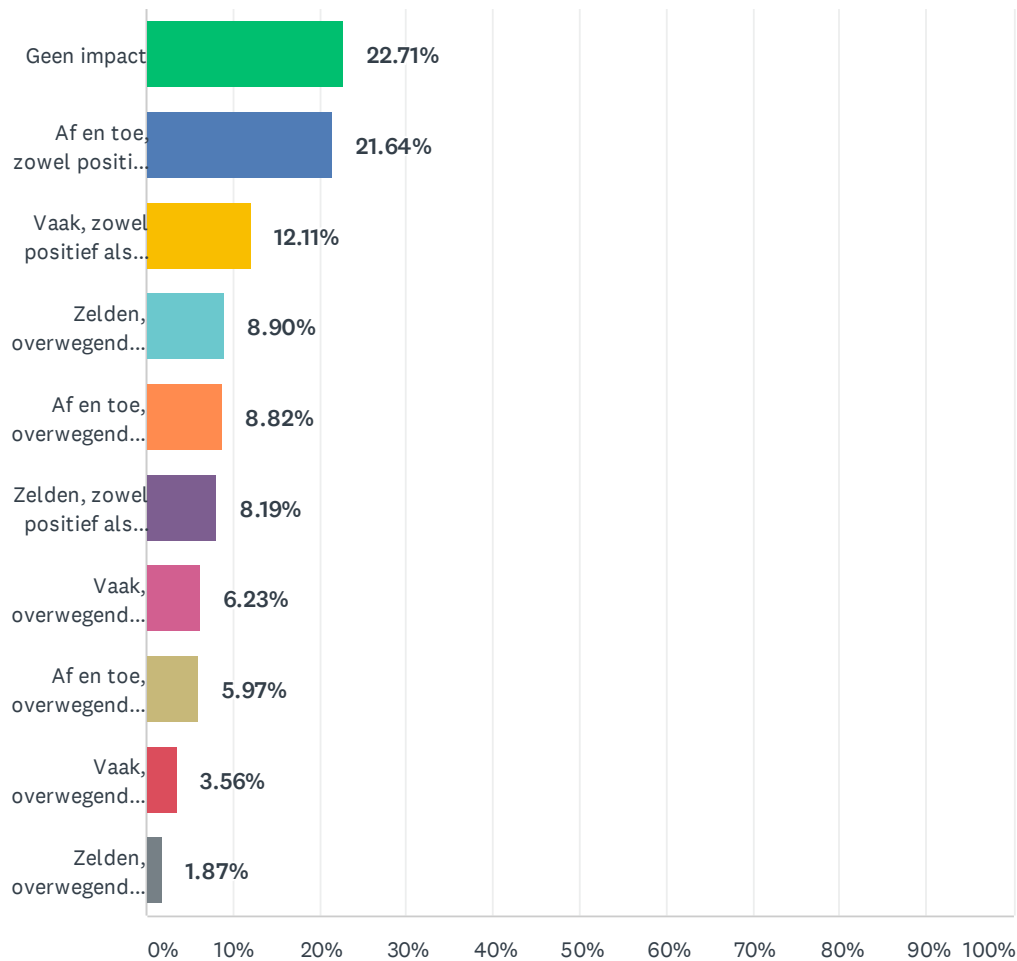
Beantwoord: 1,125 Overgeslagen: 451

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Vaak, zowel positief als negatief	27.47%	309
Af en toe, zowel positief als negatief	23.11%	260
Vaak, overwegend negatief	10.58%	119
Af en toe, overwegend positief	8.80%	99
Zelden, overwegend positief	7.02%	79
Af en toe, overwegend negatief	6.67%	75
Zelden, zowel positief als negatief	5.24%	59
Geen impact	5.16%	58
Vaak, overwegend positief	5.07%	57
Zelden, overwegend negatief	0.89%	10
TOTAAL		1,125

V32 Heeft de zorg die u geeft een impact op uw persoonlijke relaties?

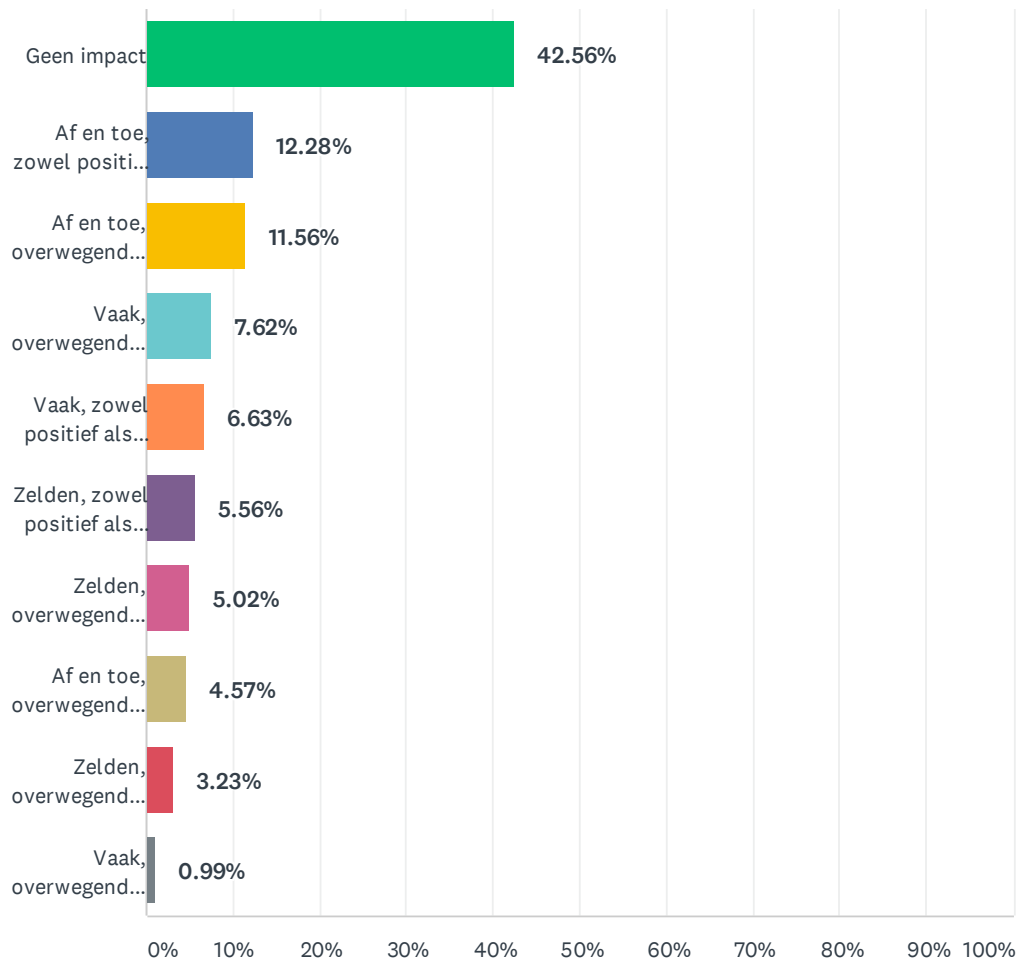
Beantwoord: 1,123 Overgeslagen: 453

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Geen impact	22.71%	255
Af en toe, zowel positief als negatief	21.64%	243
Vaak, zowel positief als negatief	12.11%	136
Zelden, overwegend positief	8.90%	100
Af en toe, overwegend negatief	8.82%	99
Zelden, zowel positief als negatief	8.19%	92
Vaak, overwegend negatief	6.23%	70
Af en toe, overwegend positief	5.97%	67
Vaak, overwegend positief	3.56%	40
Zelden, overwegend negatief	1.87%	21
TOTAAL		1,123

V33 Heeft de zorg die u geeft een impact op uw professionele leven?

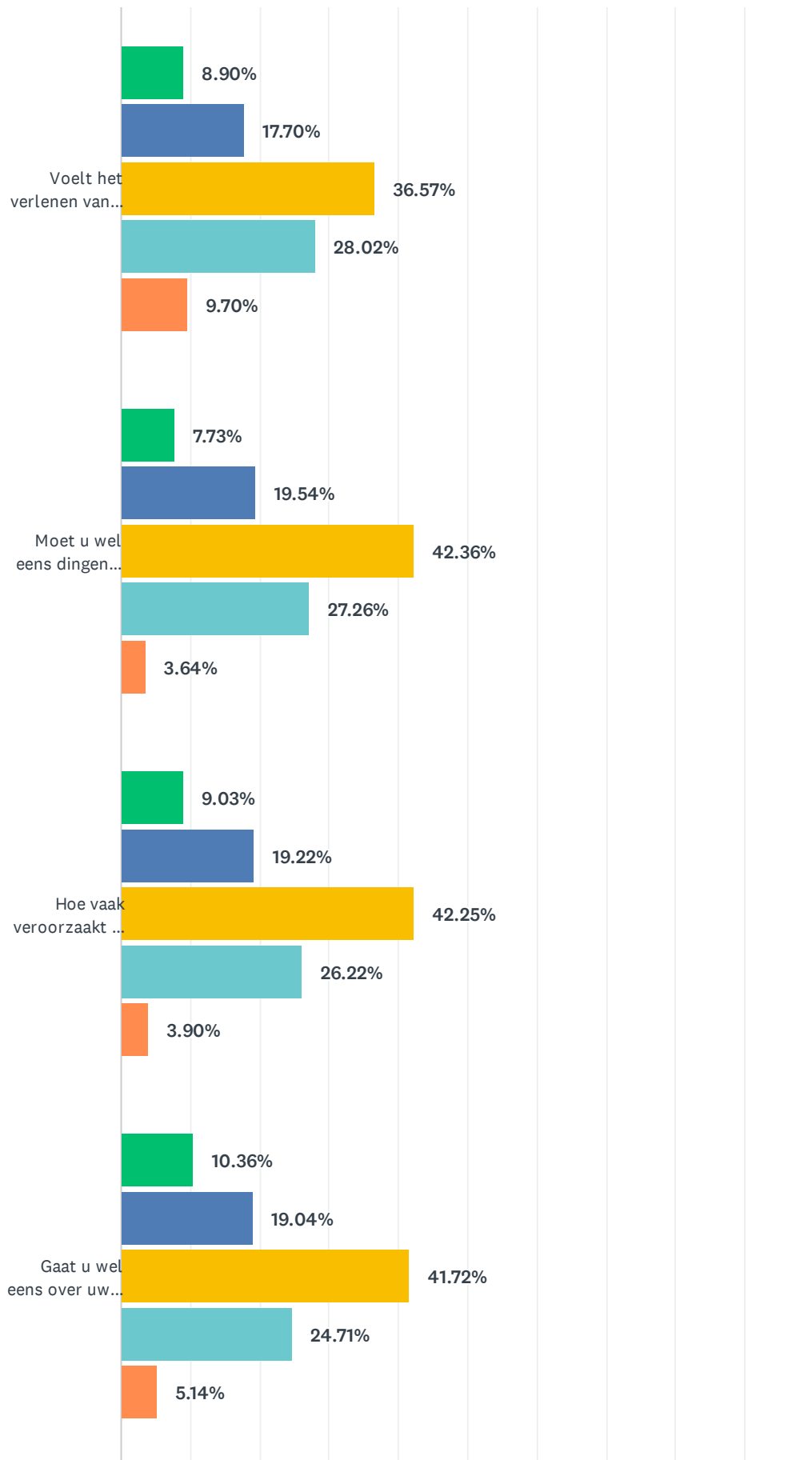
Beantwoord: 1,116 Overgeslagen: 460

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Geen impact	42.56%	475
Af en toe, zowel positief als negatief	12.28%	137
Af en toe, overwegend negatief	11.56%	129
Vaak, overwegend negatief	7.62%	85
Vaak, zowel positief als negatief	6.63%	74
Zelden, zowel positief als negatief	5.56%	62
Zelden, overwegend positief	5.02%	56
Af en toe, overwegend positief	4.57%	51
Zelden, overwegend negatief	3.23%	36
Vaak, overwegend positief	0.99%	11
TOTAAL		1,116

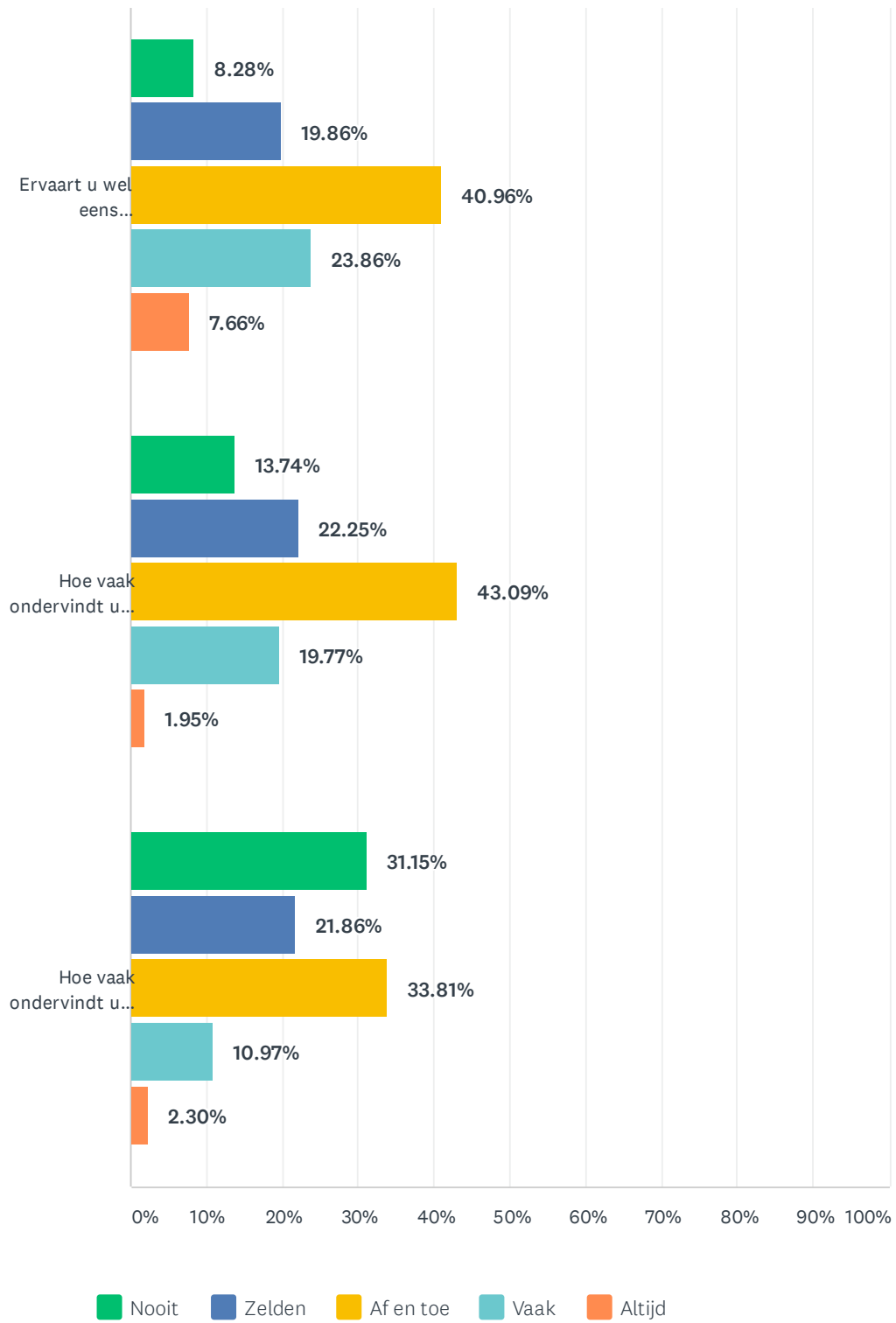
V34 Geef bij onderstaande vragen hoe vaak dit voor u van toepassing is.

Beantwoord: 1,130 Overgeslagen: 446

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

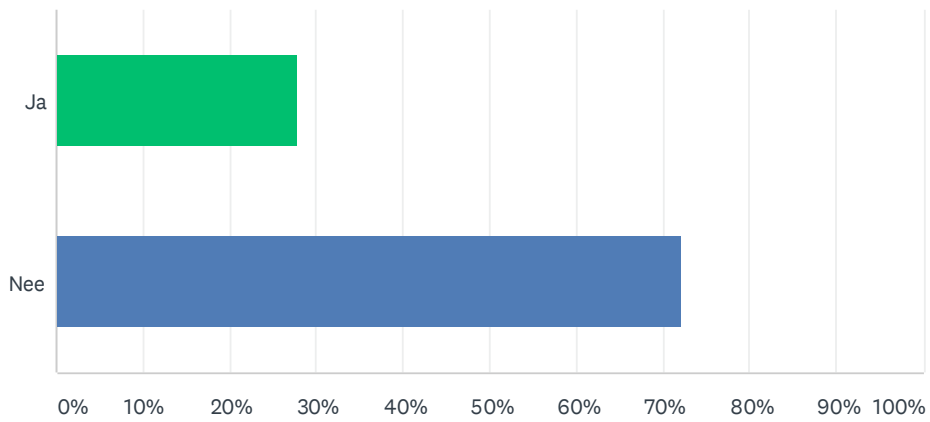

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

	NOOIT	ZELDEN	AF EN TOE	VAAK	ALTIJD	TOTAAL AANTAL RESPONDENTEN
Voelt het verlenen van mantelzorg als een verrijking van uw leven?	8.90% 100	17.70% 199	36.57% 411	28.02% 315	9.70% 109	1,124
Moet u wel eens dingen laten door de zorg die u geeft?	7.73% 87	19.54% 220	42.36% 477	27.26% 307	3.64% 41	1,126
Hoe vaak veroorzaakt de zorg die u geeft stress of spanningen?	9.03% 102	19.22% 217	42.25% 477	26.22% 296	3.90% 44	1,129
Gaat u wel eens over uw eigen grenzen heen door de zorg die u geeft?	10.36% 117	19.04% 215	41.72% 471	24.71% 279	5.14% 58	1,129
Ervaart u wel eens schuldgevoelens als u niet kan zorgen?	8.28% 93	19.86% 223	40.96% 460	23.86% 268	7.66% 86	1,123
Hoe vaak ondervindt u mentale klachten door de zorg die u geeft?	13.74% 155	22.25% 251	43.09% 486	19.77% 223	1.95% 22	1,128
Hoe vaak ondervindt u fysieke klachten door de zorg die u geeft?	31.15% 352	21.86% 247	33.81% 382	10.97% 124	2.30% 26	1,130

V35 Voelt het als een taboe om om (extra) ondersteuning te vragen bij de mantelzorg?

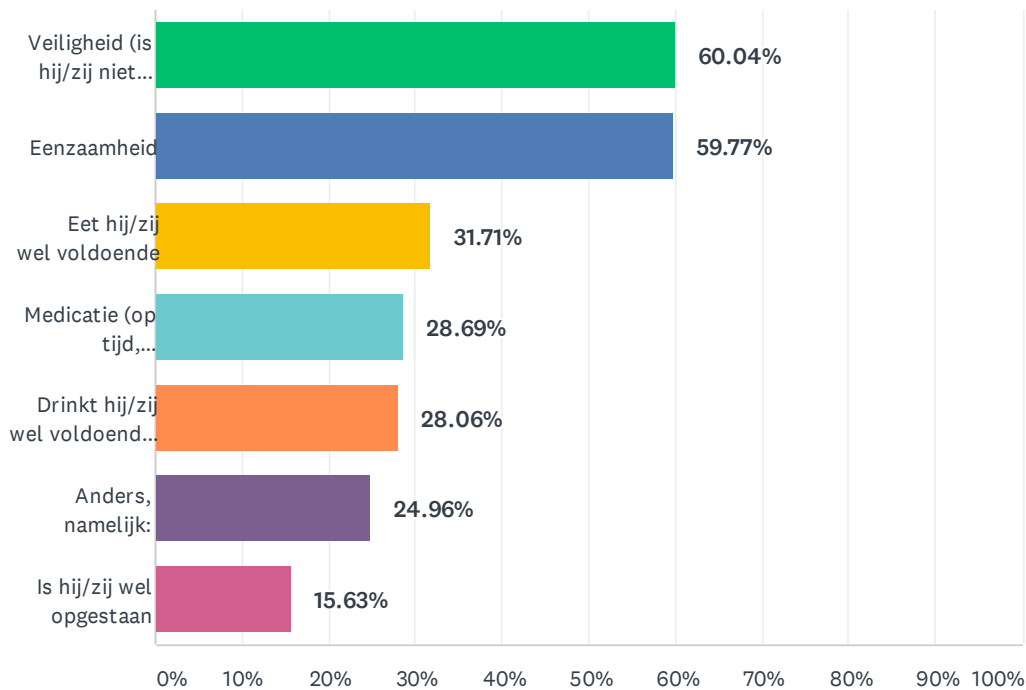
Beantwoord: 1,117 Overgeslagen: 459

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES
Ja	27.84% 311
Nee	72.16% 806
TOTAAL	1,117

V36 Wat zijn uw grootste zorgen als het op degene aankomt voor wie u zorgt?

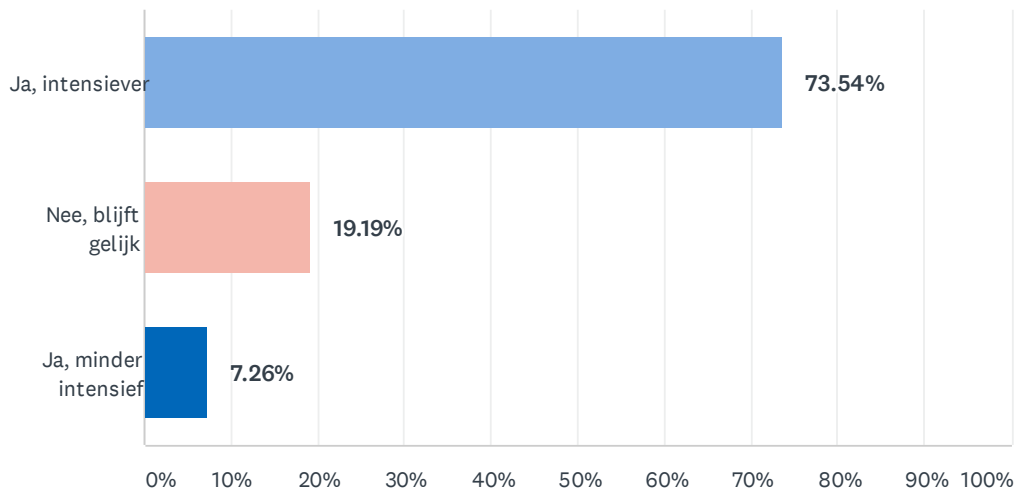
Beantwoord: 1,126 Overgeslagen: 450

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Veiligheid (is hij/zij niet gevallen)	60.04%	676
Eenzaamheid	59.77%	673
Eet hij/zij wel voldoende	31.71%	357
Medicatie (op tijd, voldoende, de juiste medicatie)	28.69%	323
Drinkt hij/zij wel voldoende water	28.06%	316
Anders, namelijk:	24.96%	281
Is hij/zij wel opgestaan	15.63%	176
Totaal aantal respondenten: 1,126		

V37 Verwacht u dat de zorgvraag van degene voor wie u zorgt de komende jaren zal veranderen?

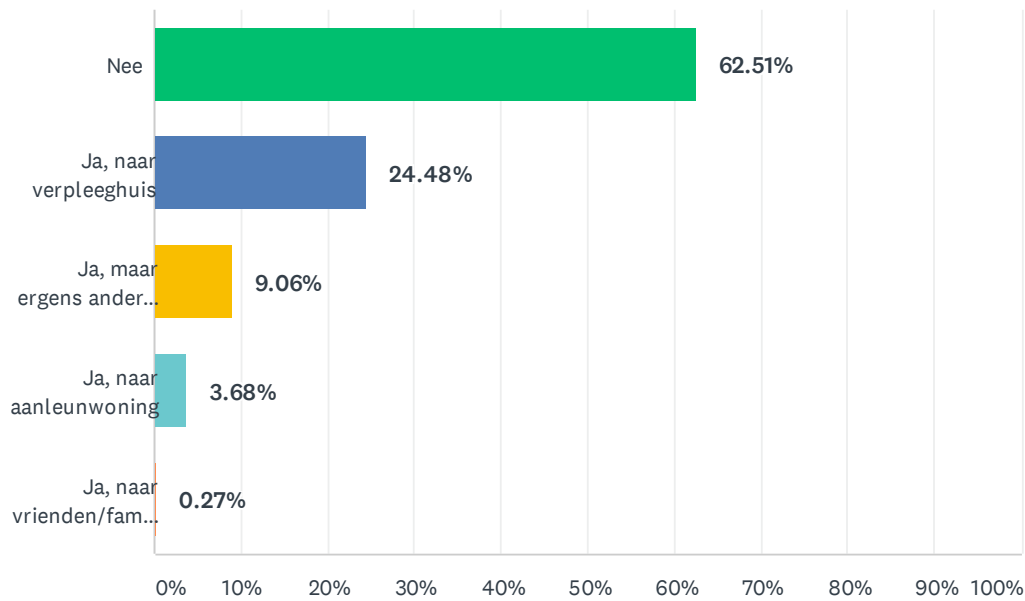
Beantwoord: 1,115 Overgeslagen: 461

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja, intensiever	73.54%	820
Nee, blijft gelijk	19.19%	214
Ja, minder intensief	7.26%	81
TOTAAL		1,115

V38 Verwacht u dat degene voor wie u zorgt de komende jaren zal verhuizen?

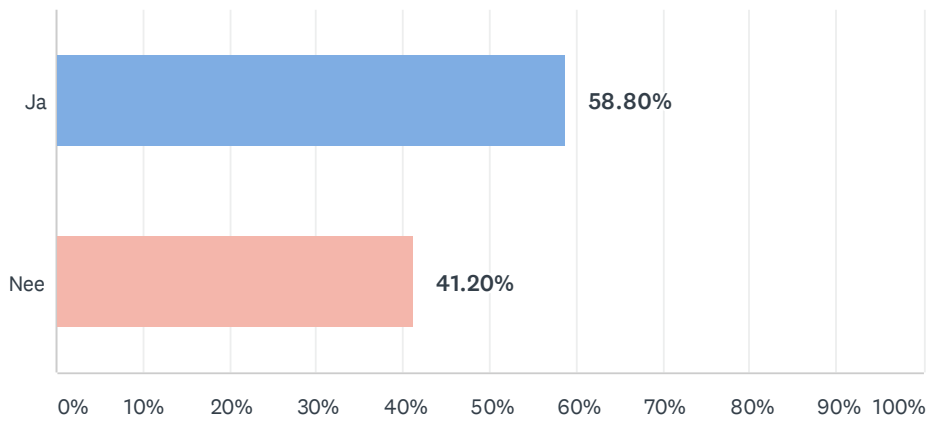
Beantwoord: 1,115 Overgeslagen: 461

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee	62.51%	697
Ja, naar verpleeghuis	24.48%	273
Ja, maar ergens anders naartoe	9.06%	101
Ja, naar aanleunwoning	3.68%	41
Ja, naar vrienden/familie	0.27%	3
TOTAAL		1,115

V39 Heeft u in de toekomst meer ondersteuning nodig om de zorg te kunnen voortzetten?

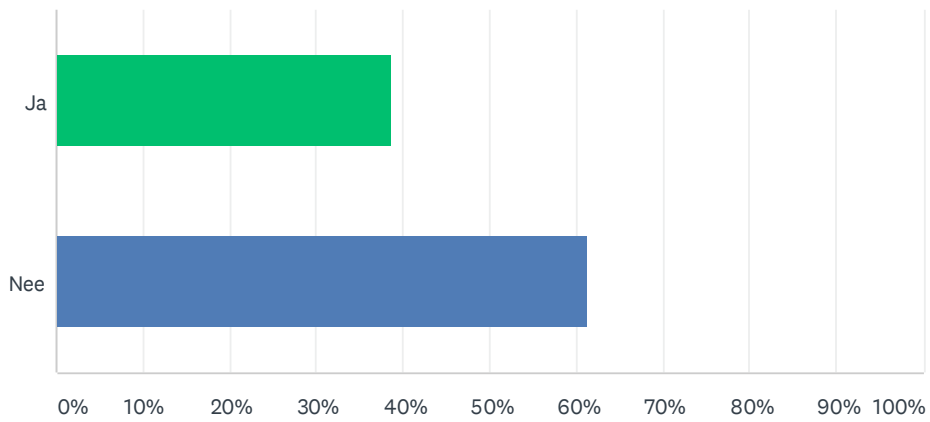
Beantwoord: 1,114 Overgeslagen: 462

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	58.80%	655
Nee	41.20%	459
TOTAAL		1,114

V40 Verwacht u dat u in de toekomst aan meerdere mensen mantelzorg moet verlenen?

Beantwoord: 1,115 Overgeslagen: 461

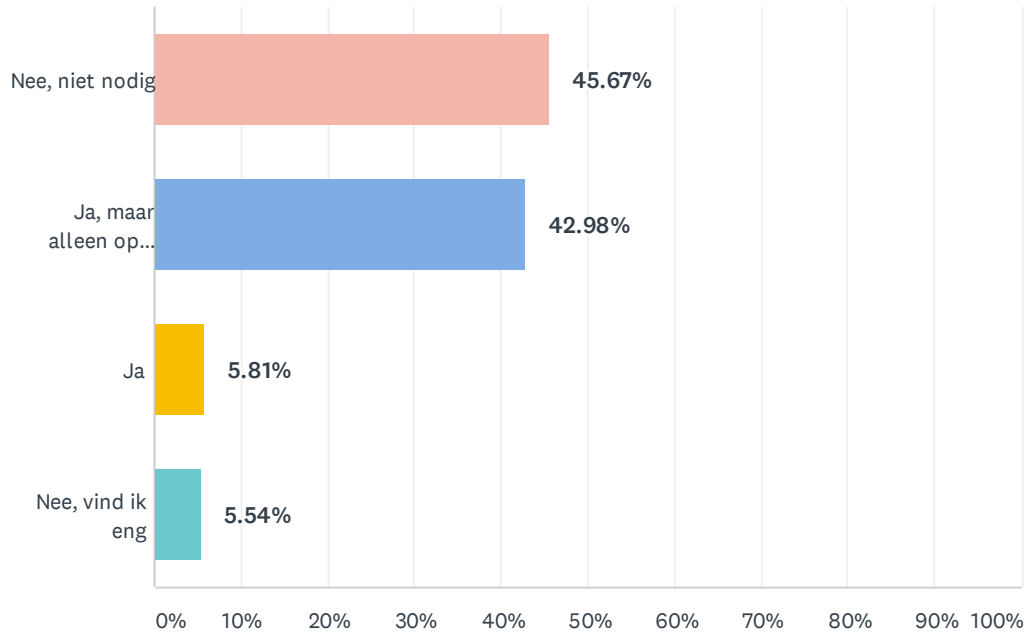

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES
Ja	38.74% 432
Nee	61.26% 683
TOTAAL	1,115

V41 Verwacht u dat zorgdomotica (technische toepassingen zoals een slim medicijndoosje en observatiecamera's) in de toekomst taken van u kan overnemen?

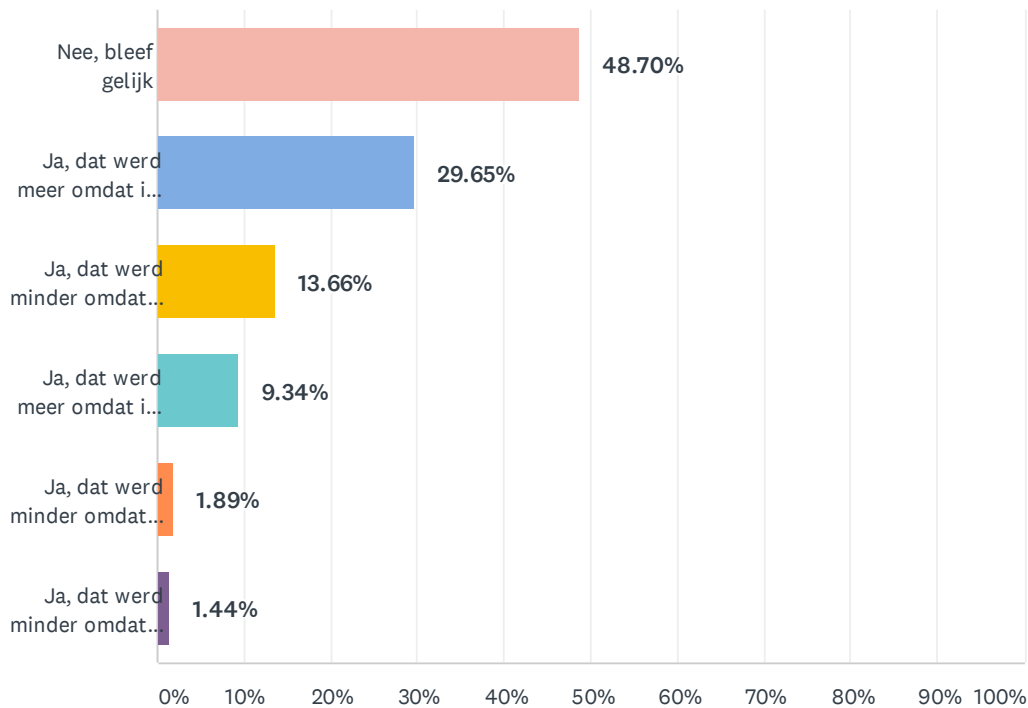
Beantwoord: 1,119 Overgeslagen: 457

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee, niet nodig	45.67%	511
Ja, maar alleen op beperkte schaal	42.98%	481
Ja	5.81%	65
Nee, vind ik eng	5.54%	62
TOTAAL		1,119

V42 Heeft corona invloed gehad op de hoeveelheid tijd die u kwijt was aan de mantelzorg? (Meerdere antwoorden mogelijk)

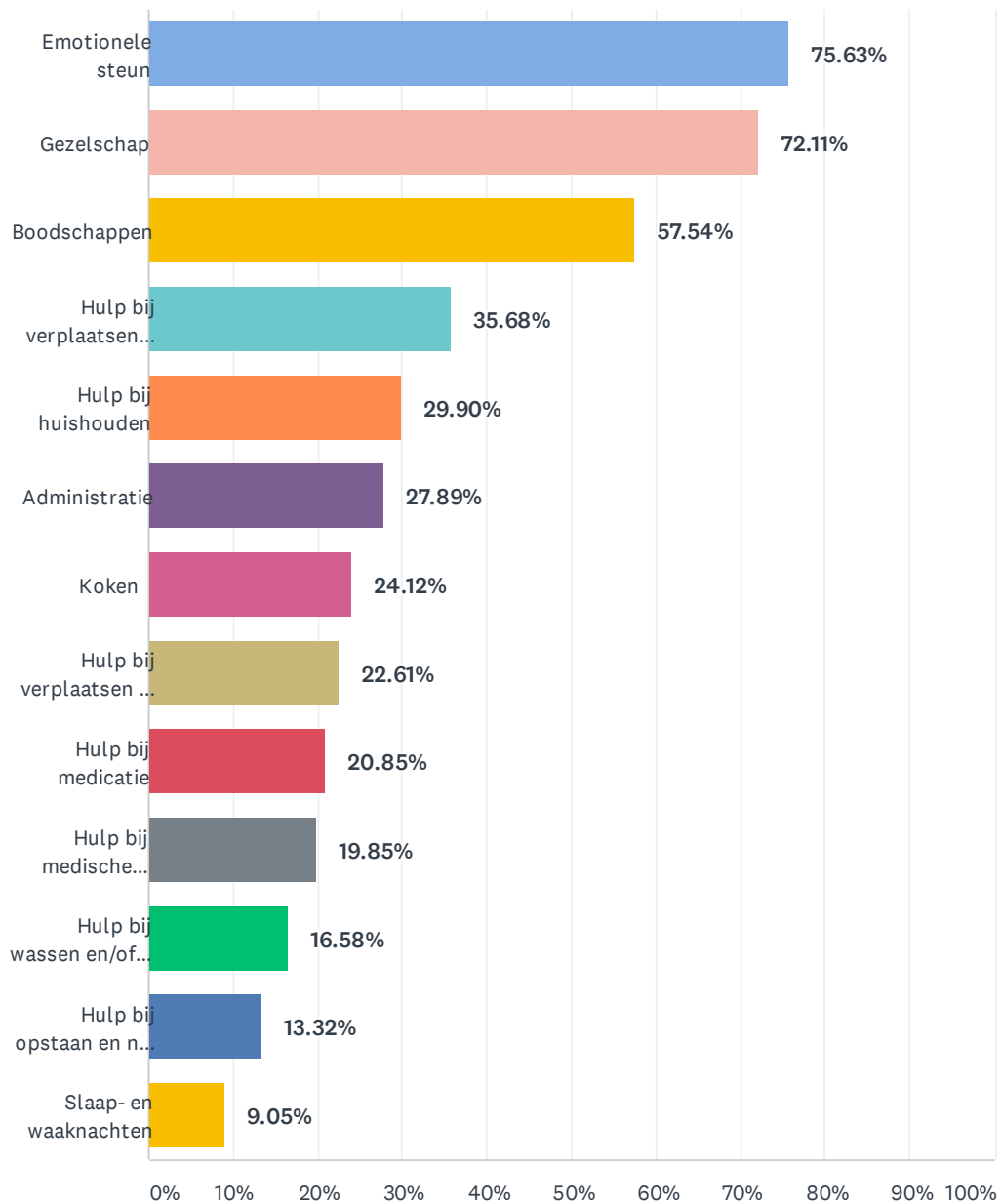
Beantwoord: 1,113 Overgeslagen: 463

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee, bleef gelijk	48.70%	542
Ja, dat werd meer omdat ik meer uren nodig was	29.65%	330
Ja, dat werd minder omdat ik door de maatregelen niet meer welkom was	13.66%	152
Ja, dat werd meer omdat ik meer vrije tijd had om te besteden aan de zorg	9.34%	104
Ja, dat werd minder omdat ik minder vrije tijd had om te besteden aan de zorg	1.89%	21
Ja, dat werd minder omdat ik minder uren nodig was	1.44%	16
Totaal aantal respondenten: 1,113		

V43 Aan welke taak was u vanwege corona meer tijd kwijt? (Meerdere antwoorden mogelijk)

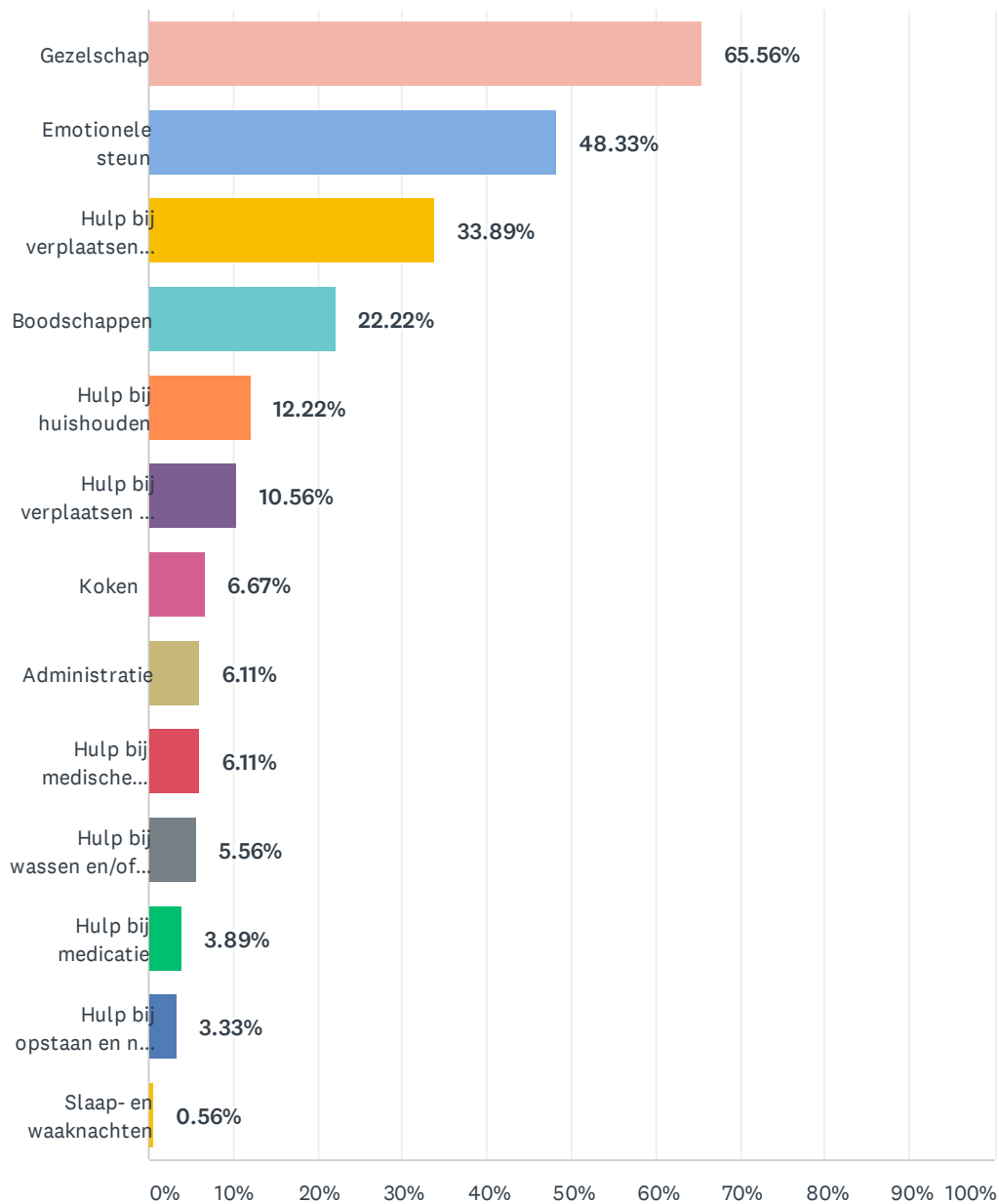
Beantwoord: 398 Overgeslagen: 1,178

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Emotionele steun	75.63%	301
Gezelschap	72.11%	287
Boodschappen	57.54%	229
Hulp bij verplaatsen buitens huis	35.68%	142
Hulp bij huishouden	29.90%	119
Administratie	27.89%	111
Koken	24.12%	96
Hulp bij verplaatsen in en om huis	22.61%	90
Hulp bij medicatie	20.85%	83
Hulp bij medische verzorging	19.85%	79
Hulp bij wassen en/of aankleden	16.58%	66
Hulp bij opstaan en naar bed gaan	13.32%	53
Slaap- en waaknachten	9.05%	36
Totaal aantal respondenten: 398		

V44 Aan welke taak was u vanwege corona minder tijd kwijt (Meerdere antwoorden mogelijk)

Beantwoord: 180 Overgeslagen: 1,396

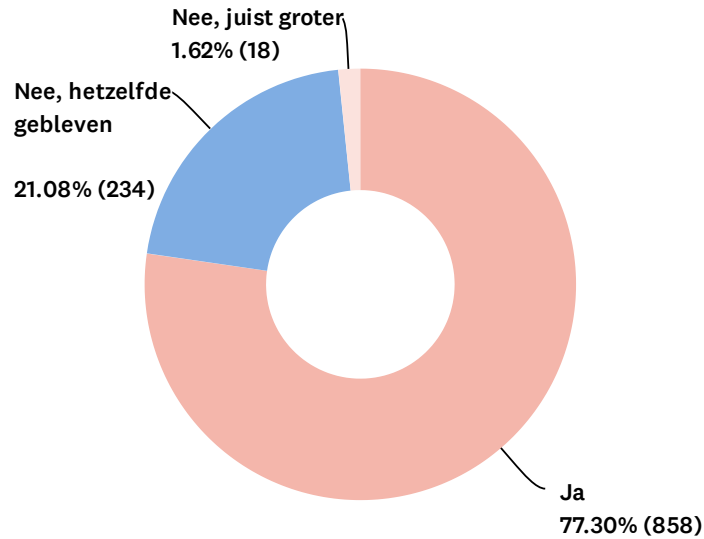

Het Nationaal Mantelzorgonderzoek - 2021

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Gezelschap	65.56%	118
Emotionele steun	48.33%	87
Hulp bij verplaatsen buitens huis	33.89%	61
Boodschappen	22.22%	40
Hulp bij huishouden	12.22%	22
Hulp bij verplaatsen in en om huis	10.56%	19
Koken	6.67%	12
Administratie	6.11%	11
Hulp bij medische verzorging	6.11%	11
Hulp bij wassen en/of aankleden	5.56%	10
Hulp bij medicatie	3.89%	7
Hulp bij opstaan en naar bed gaan	3.33%	6
Slaap- en waaknachten	0.56%	1
Totaal aantal respondenten: 180		

V45 Is het leven van degene voor wie u zorgt door corona kleiner geworden?

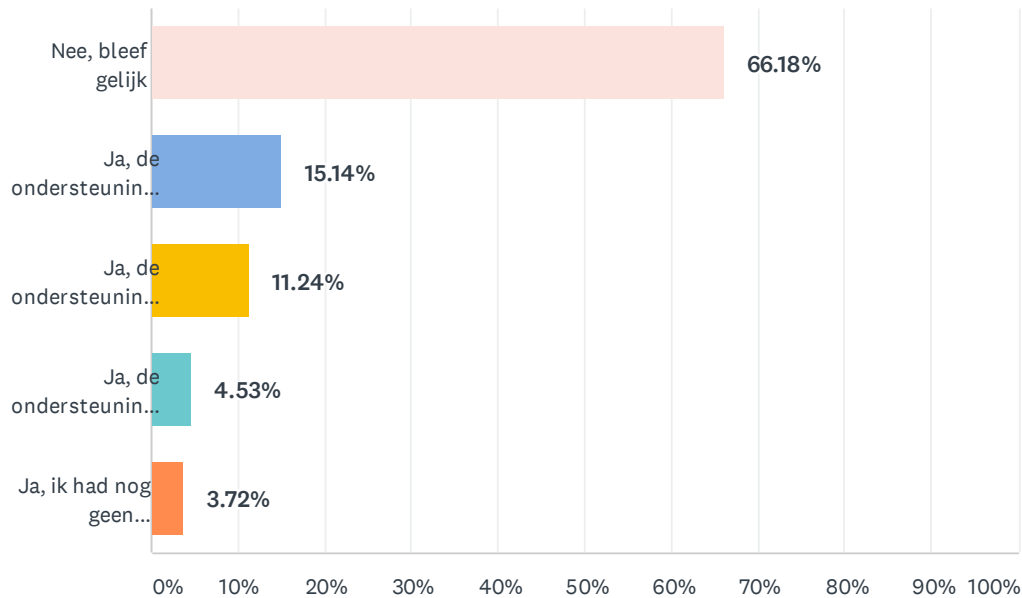
Beantwoord: 1,110 Overgeslagen: 466

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	77.30%	858
Nee, hetzelfde gebleven	21.08%	234
Nee, juist groter	1.62%	18
TOTAAL		1,110

V46 Heeft corona invloed gehad op de ondersteuning die u kreeg in uw zorgtaken als mantelzorger (bijvoorbeeld van diens naasten of van professionele mantelzorgondersteuners)?

Beantwoord: 1,103 Overgeslagen: 473

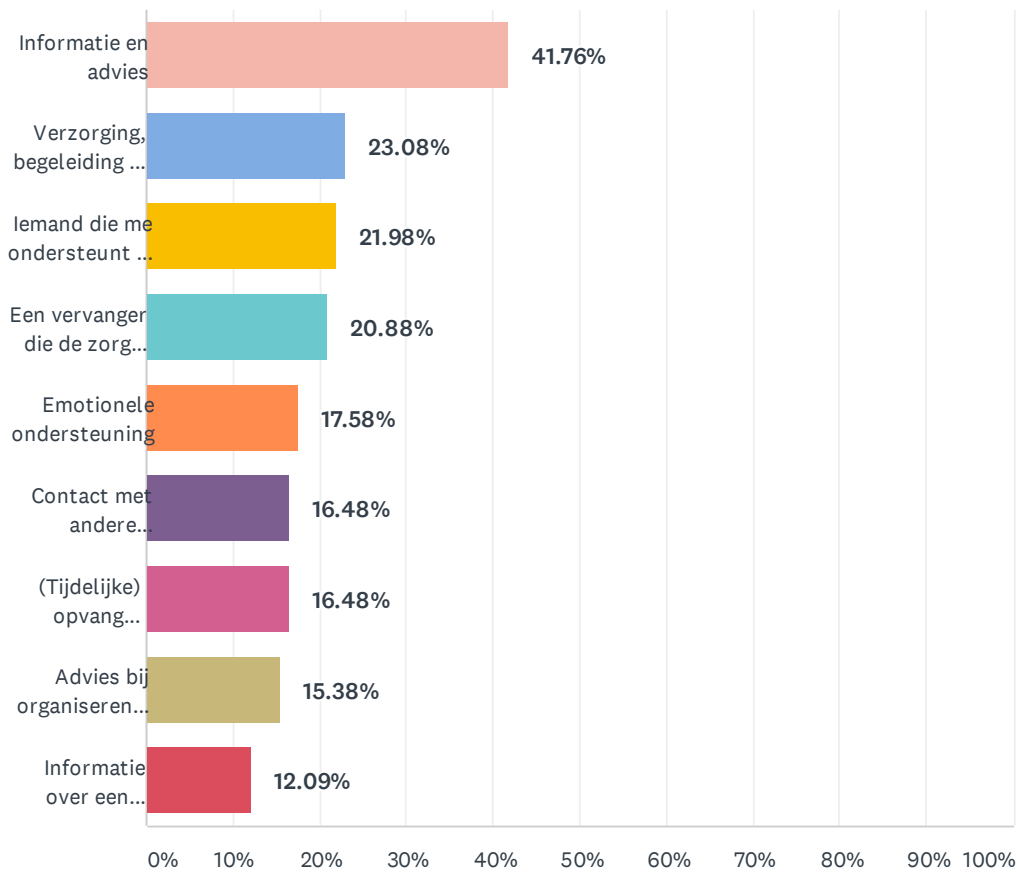

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Nee, bleef gelijk	66.18%	730
Ja, de ondersteuning werd (tijdelijk) minder	15.14%	167
Ja, de ondersteuning viel (tijdelijk) helemaal weg	11.24%	124
Ja, de ondersteuning werd (tijdelijk) meer	4.53%	50
Ja, ik had nog geen ondersteuning maar heb die tijdens corona gezocht	3.72%	41
Totaal aantal respondenten: 1,103		

V47 Bij meer: welke hulp heeft u gezocht? (Meerdere antwoorden mogelijk)

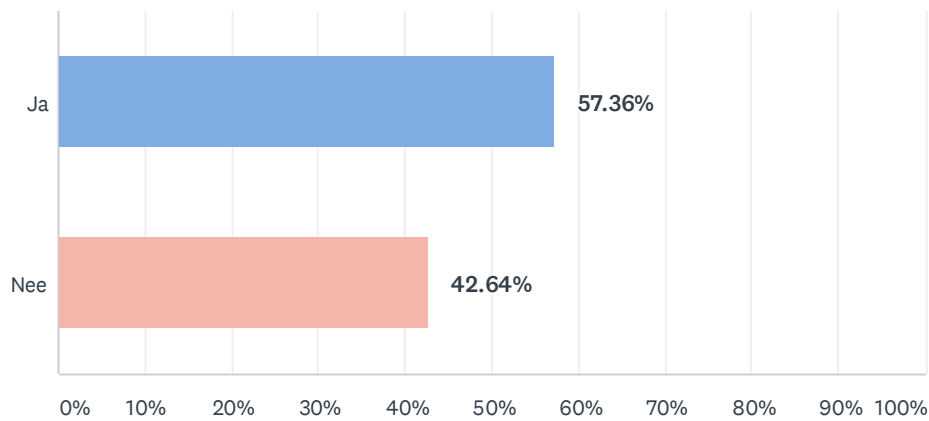
Beantwoord: 91 Overgeslagen: 1,485

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Informatie en advies	41.76%	38
Verzorging, begeleiding of timemanagement	23.08%	21
Iemand die me ondersteunt bij het vinden van extra handen	21.98%	20
Een vervanger die de zorg (tijdelijk) overneemt	20.88%	19
Emotionele ondersteuning	17.58%	16
Contact met andere mantelzorgers	16.48%	15
(Tijdelijke) opvang buitenshuis zoals dagbesteding of logeeropvang	16.48%	15
Advies bij organiseren hulp en/of administratie	15.38%	14
Informatie over een specifiek ziektebeeld	12.09%	11
Totaal aantal respondenten: 91		

V48 Heeft u door corona meer stress gevoeld in uw zorgtaken?

Beantwoord: 1,107 Overgeslagen: 469

ANTWOORDKEUZEN	REACTIES	
Ja	57.36%	635
Nee	42.64%	472
TOTAAL		1,107